



**ព្រះរាជក្រម**

**យើង**

នស/រកម/១១២០/០៣៦

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី**  
**សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ**  
**ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា**  
**ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៨/៩២៥ ចុះថ្ងៃទី៦ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣២០/៤២១ ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០ ស្តីពីការតែងតាំងនិងកែសម្រួលសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦១៨/០១២ ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០៣/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

**ប្រកាសឱ្យប្រើ**

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការវិនិយោគ រវាងបណ្តារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍និងរដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៥ នីតិកាលទី៦ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះ ទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី១២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី៦ នីតិកាលទី៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២០ បានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ៖



**ច្បាប់  
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការវិនិយោគ  
រវាងបណ្តារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍និងរដ្ឋាភិបាល  
នៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន**

**មាត្រា ១ .-**

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការវិនិយោគ រវាងបណ្តារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិ អាស៊ីអាគ្នេយ៍និងរដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ដែលព្រះរាជា ណាចក្រកម្ពុជាបានចុះហត្ថលេខានៅរដ្ឋធានីហាណូយនៃសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម នាថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ។

**មាត្រា ២ .-**

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

**មាត្រា ៣ .-**

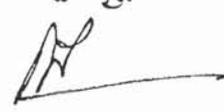
ច្បាប់នេះត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់។

ថ្ងៃ ១៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំជូត ទោស័ក ព.ស. ២៥៦៤  
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ២៥ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២០

លេខ. ២០១១.១៥៧៧

*ស ឃីហ្សង់*  
**នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ  
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា  
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី**



**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន**

បានចម្លងត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម  
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំការ  
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

*កិត្តិនីតិកោសលបណ្ឌិត មិន ឈិន*  
**កិត្តិនីតិកោសលបណ្ឌិត មិន ឈិន**

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន  
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី  
ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកបេសកកម្មពិសេស  
អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

*Sean B. Chin*  
**ជិន ម៉ិនស៊ិន**



**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**  
**ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

**រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា**

លេខ: ៤៥ អនក្រ.បក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី០១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២១

**សិទ្ធិប្រទាន**

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២១៣/១៣៩៣ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែសម្រួលនិងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៤១៦/៣៦៨ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការកែប្រែ និងបំពេញបន្ថែមសមាសភាពរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០៣/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០៣/០០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៣ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មនៃច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចលេខ ៣២ សស ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦ ស្តីពីការតែសម្រួលរបៀបរបបការងារ និងបែងចែកភារកិច្ចរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំរាជរដ្ឋាភិបាល
- យោងតាមសំណើរបស់ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកបេសកកម្មពិសេស អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា។

**រាជរដ្ឋាភិបាល**

ប្រគល់សិទ្ធិពេញសមត្ថភាពជូនឯកឧត្តម ប៉ាន សូស័ក្តិ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងជា រដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ច អាស៊ាន ដើម្បីចុះហត្ថលេខាក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវិនិយោគអាស៊ាន ហុងកុង រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជាមួយរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសជាសមាជិកអាស៊ានដទៃទៀត។

អាស្រ័យហេតុនេះ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន** រដ្ឋមន្ត្រីទី១នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយមានសិទ្ធិពេញលេញតាមអំណាចដែលច្បាប់បានប្រគល់ជូន បានចុះហត្ថលេខាលើសិទ្ធិប្រទាននេះ។



**សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន**



ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា  
Kingdom of Cambodia

រាជរដ្ឋាភិបាល  
Royal Government

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ  
Nation Religion King

N. 85 DFP

Phnom Penh .../November 2017

**DELEGATION OF FULL POWERS**

- Having seen the Constitution of the Kingdom of Cambodia.
- Having seen the Royal Decree NS/RKT/0913/903 dated 24 September 2013, on the Nomination of the Royal Government of Cambodia.
- Having seen the Royal Decree NS/RKT/1213/1393 dated 21 December 2013, on the Revision and Inclusion of Member of the Royal Government of Cambodia.
- Having seen the Royal Decree NS/RKT/0416/368 dated 04 April 2016, on the Modification and Addition of the Composition of the Royal Government of Cambodia.
- Having seen the Royal Kram No. 02/NS/94/ dated 20 July 1994, promulgating the Law on the Organization and Functioning of the Council of Ministers.
- Having seen the Royal Kram No. 03/NS/94 dated 05 August 1994, promulgating the Law on Investment of the Kingdom of Cambodia and Royal Kram No. NS/RKM/0303/009 dated 24 March 2003, promulgating the Law on the Amendment to the Law on Investment of the Kingdom of Cambodia.
- Having seen the Decision No.32 SSR dated 05 April 2016, on the Modification and Allocation of Duties of Members of the Royal Government.
- Referring to the request of Senior Minister in Charge of Special Mission, Vice Chairman of the Council for the Development of Cambodia.

**THE ROYAL GOVERNMENT**

Delegates herewith full powers to **H.E. Mr. Pan Sorasak**, Minister of Commerce and ASEAN Economic Minister for Cambodia to sign, on behalf of the Royal Government of Cambodia, **Agreement on Investment among the Governments of the Hong Kong special administrative region of the people's republic of China and The member states of the Association of Southeast Asian Nations** between the Royal Government of the Kingdom of Cambodia and the Government of the other ASEAN member States.

In witness whereof the undersigned, **Samdech Akka Moha Sena Padei Techo HUN SEN Prime Minister of the Kingdom of Cambodia**, with full power duly entrusted to him, has signed this delegation of full powers.



Samdech Akka Moha Sena Padei Techo HUN SEN

**កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការវិនិយោគ**

**រវាង**

**បណ្តារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍**

**និង**

**រដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន**

**បូករួមថា**

រដ្ឋាភិបាលនៃបណ្តារដ្ឋសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (អាស៊ាន) រួមមានព្រុយណេដារូសាឡាម ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (ប្រទេសកម្ពុជា) សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូណេស៊ី (ប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី) សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ (ប្រទេសឡាវ) ម៉ាឡេស៊ី សាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា (ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា) សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន (ប្រទេសហ្វីលីពីន) សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី (ប្រទេសសិង្ហបុរី) ព្រះរាជាណាចក្រថៃ (ប្រទេសថៃ) និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម (ប្រទេសវៀតណាម) ចាប់ពីពេលនេះតទៅហៅជាមួយថា “បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន” ហើយដោយឡែកថា “រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន” និងរដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន (តំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង) ដែលតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសនេះ បានទទួលការអនុញ្ញាតយ៉ាងត្រឹមត្រូវឱ្យចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយរដ្ឋាភិបាលប្រជាជនថ្នាក់មជ្ឈឹម នៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន។

ដោយទទួលស្គាល់ថា សារៈសំខាន់នៃការជំរុញលំហូរវិនិយោគរវាងគ្នាភាគី

ដោយទទួលស្គាល់ថា ការបង្កើតបរិយាកាសធុរកិច្ចដែលមានលក្ខណៈអំណោយផល ដើម្បីជំរុញទំនាក់ទំនងផ្ដើមផ្នែកធុរកិច្ចសម្រាប់ការវិនិយោគឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងរវាងគ្នាភាគី និង

ដោយបញ្ជាក់អះអាងជាថ្មីថា កិច្ចព្រមព្រៀងនេះគឺជាផ្នែកដ៏ធំមួយនៃដំណើរការសមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងសេរីភាវូបនីយកម្ម ពាណិជ្ជកម្មរវាងគ្នាភាគី ដែលត្រូវបានផ្ដើមដោយកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុង  នៃប្រទេសចិន។

បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ ÷

**មាត្រា ១**  
**និយមន័យ**

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ៖

(ក) ចំពោះ តំបន់៖

- (i) បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ សំដៅដល់ ទឹកដីរបស់បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានទាំងនោះ និង
- (ii) តំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង សំដៅដល់ តំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងដែលត្រូវបានកំណត់ដោយសេចក្តីបង្គាប់របស់ក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនលេខ ២២១ ចុះថ្ងៃទី១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៧ រួមបញ្ចូលទាំងហុងកុងអាយឡែន (Hong Kong Island) កៅលូន (Kowloon) និងញូវទីរីតធូរី (New Territories)

(ខ) ការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ចំពោះភាគីម្ខាង សំដៅដល់ ការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួននៃវិនិយោគិនរបស់ភាគីផ្សេងទៀតណាមួយ ដែលមានអត្ថិភាពនៅកាលបរិច្ឆេទចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬត្រូវបានបង្កើត ត្រូវបានទិញយក ឬត្រូវបានពង្រីកនៅពេលក្រោយ និងបានទទួលស្គាល់អនុលោមតាមច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយនានានៃតំបន់របស់ខ្លួន និងក្នុងករណីពិសេសខ្លះត្រូវបានអនុម័តជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។

(គ) រូបិយបណ្ណដែលអាចប្រើប្រាស់ដោយសេរី សំដៅដល់ រូបិយបណ្ណដែលកំណត់ដោយមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ ក្រោមមាត្រានៃកិច្ចព្រមព្រៀង និងវិសោធនកម្មនានាដែលមានក្នុងនោះផងដែរ។

(ឃ) កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវា (GATS) សំដៅដល់ កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវា ដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ “ខ” ភ្ជាប់ជាមួយកិច្ចព្រមព្រៀងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO)

(ង) វិនិយោគ<sup>១</sup> សំដៅដល់ រាល់ទ្រព្យសកម្មដែលវិនិយោគិនមាន ឬគ្រប់គ្រង និងដែលមានលក្ខណៈជាការវិនិយោគ រួមបញ្ចូលទាំងលក្ខណៈជាការប្តេជ្ញាផ្តល់ទុន ឬធនធានដទៃទៀត ការរំពឹងថានឹងទទួលបានផល ឬការចំណេញ ឬការទទួលយកនូវហានិភ័យ មានជាអាទិ៍៖

- (i) ចលនទ្រព្យ និងអចលនទ្រព្យ និងសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត ដូចជាហ៊ុំប៉ូតែក ការបញ្ចាំសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិលើការបញ្ចាំ
- (ii) ភាគហ៊ុន ហ៊ុន សញ្ញាប័ណ្ណ និងប័ណ្ណបំណុល និងទម្រង់ផ្សេងៗទៀតនៃការចូលរួមក្នុងនីតិបុគ្គល ព្រមទាំងសិទ្ធិទាំងឡាយដែលកើតចេញពីការចូលរួមនេះ។

<sup>១</sup> ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត ពាក្យ “វិនិយោគ” មិនរួមបញ្ចូល ដីកា ឬសាលក្រម ដែលសម្រេចលើបណ្តឹងតុលាការ ឬបណ្តឹងរដ្ឋបាល ឬ ការវិនិច្ឆ័យមជ្ឈត្តការ នៅក្នុងដំណើរការមជ្ឈត្តកម្ម។

- (iii) កម្មសិទ្ធិបញ្ញា ដែលទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយរបស់ភាគីម្ចាស់ផ្ទះ
- (iv) បណ្តឹងទាមទារប្រាក់ ឬបណ្តឹងទាមទារឱ្យអនុវត្តកិច្ចសន្យាដែលមានតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុ<sup>៦</sup>
- (v) សម្បទានធុរកិច្ច ដែលទាមទារសម្រាប់ដំណើរការធ្វើសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលមានតម្លៃហិរញ្ញវត្ថុដែលផ្តល់ឱ្យដោយច្បាប់ ឬដោយកិច្ចសន្យាដោយរួមបញ្ចូលទាំងសម្បទានដើម្បីធ្វើការរុករក ធ្វើការដាំដុះ ធ្វើនិស្សារណាកម្ម ឬធ្វើការទាញយកផលប្រយោជន៍ពីធនធានធម្មជាតិ

សម្រាប់គោលបំណងនៃនិយមន័យ “វិនិយោគ” ផលវិនិយោគដែលត្រូវបានធ្វើការវិនិយោគ ត្រូវបានចាត់ទុកថាការវិនិយោគ និងការផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ណាមួយដែលទ្រព្យសម្បត្តិ ត្រូវបានវិនិយោគ ឬត្រូវបានវិនិយោគឡើងវិញ មិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់ចរិតលក្ខណៈជាការវិនិយោគរបស់ខ្លួនឡើយ

- (ច) **វិនិយោគិននៃភាគីម្ចាង** សំដៅដល់ រូបវន្តបុគ្គលនៃភាគីម្ចាង ឬនីតិបុគ្គលនៃភាគីម្ចាង ដែលកំពុងធ្វើ ឬបានធ្វើការវិនិយោគនៅក្នុងទឹកដីនៃភាគីម្ចាងទៀត
- (ឆ) **នីតិបុគ្គល** សំដៅដល់ នីតិបុគ្គលដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ឬរៀបចំឡើងក្រោមច្បាប់ដែលមានជាធរមាននៃភាគីម្ចាង ទោះបីជាដើម្បីប្រាក់ចំណេញ ឬមិនមែនក្តី និងបើទោះបីជាត្រូវបានកាន់កាប់ដោយឯកជន ឬដោយរដ្ឋាភិបាលក្តី ដែលនៅក្នុងនោះរួមមានក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម បរទេសបាលកិច្ច ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ ក្រុមហ៊ុនចម្រុះ ក្រុមហ៊ុនឯកបុគ្គល សមាគម ឬអង្គការប្រហាក់ប្រហែល
- (ជ) **វិធានការ** សំដៅដល់វិធានការណាមួយដែលអនុម័តដោយភាគី ទោះបីជាក្នុងរូបភាពជាច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ វិធាន នីតិវិធី សេចក្តីសម្រេច ចំណាត់ការរដ្ឋបាល និងរួមបញ្ចូលទាំងវិធានការដែលធ្វើឡើងដោយ÷

- (i) ក្នុងចំណោមបណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន
  - (១) រដ្ឋាភិបាល ឬអាជ្ញាធរថ្នាក់កណ្តាល ថ្នាក់តំបន់ ឬថ្នាក់មូលដ្ឋាន និង
  - (២) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអនុវត្តអំណាច ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិភូកម្មដោយរដ្ឋាភិបាល ឬអាជ្ញាធរថ្នាក់កណ្តាល ថ្នាក់តំបន់ ឬថ្នាក់មូលដ្ឋាន
- (ii) ក្នុងករណីនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង
  - (១) រដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង និង
  - (២) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងការអនុវត្តដែលត្រូវធ្វើប្រតិភូកម្ម ដោយរដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង 

<sup>៦</sup> ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត វិនិយោគ មិនសំដៅលើការទាមទារប្រាក់ដែលកើតឡើងពី÷

- (i) កិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្មសម្រាប់ការលក់ទំនិញ ឬសេវាកម្ម ឬ
- (ii) ការបន្តសុពលភាពនៃឥណទាន ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសន្យាពាណិជ្ជកម្មបែបនេះ តែប៉ុណ្ណោះទេ។

- (ឈ) រូបវន្តបុគ្គលនៃភាគីម្ខាង ត្រូវឱ្យនិយមន័យដោយផ្អែកតាមការព្រមព្រៀងពីភូភាគី ក្រោមមាត្រា២២ (កម្មវិធីការងារ)
- (ញ) បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មី សំដៅដល់ ប្រទេសកម្ពុជា ប្រទេសឡាវ ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា និង ប្រទេសវៀតណាម
- (ដ) ភូភាគី សំដៅដល់ បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន និងតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងជាមួយ
- (ច) ភាគី សំដៅដល់ រដ្ឋសមាជិកអាស៊ានមួយ ឬតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង
- (ឆ) ផលវិនិយោគ សំដៅដល់ចំណូលដែលបានមកពី ឬដែលកើតចេញពីការវិនិយោគ រួមបញ្ចូល ជាអាទិ៍ ប្រាក់ចំណេញ ការប្រាក់ ផលចំណេញមូលធន ភាគលាភ សួយសារ ឬកម្រៃសេវាផ្សេងៗ
- (ឈ) កិច្ចព្រមព្រៀង TRIPS សំដៅដល់ កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីទិដ្ឋភាពពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ១ “គ” នៃកិច្ចព្រមព្រៀងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ដែលត្រូវបានកែប្រែ ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មជាបន្តបន្ទាប់ តាមរយៈការកែប្រែ ឬការធ្វើវិសោធនកម្ម ដែលអនុវត្តចំពោះភូភាគី និងរួមបញ្ចូលទាំងការបោះបង់សិទ្ធិវាងភូភាគីចំពោះបទប្បញ្ញត្តិណាមួយ ដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ដោយសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងអង្គការពាណិជ្ជកម្ម ពិភពលោក និង
- (ណ) កិច្ចព្រមព្រៀងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក សំដៅដល់ កិច្ចព្រមព្រៀងម៉ារ៉ាកេស ( Marrakesh) ដែលបង្កើតអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ដែលចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី១៥ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៤។

**មាត្រា ២**  
**វិនិច្ឆ័យភាព**

- ១- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អនុវត្តចំពោះវិធានការដែលត្រូវបានអនុម័ត ឬរក្សាទុកដោយភាគីម្ខាងទាក់ទងនឹង៖
  - (ក) វិនិយោគិនរបស់ភាគីម្ខាងទៀត និង
  - (ខ) វិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់
- ២- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះ៖
  - (ក) លទ្ធកម្មរបស់រដ្ឋាភិបាល
  - (ខ) ការឧបត្ថម្ភធន ឬជំនួយដោយភាគីម្ខាង
  - (គ) វិធានការពន្ធដារ លើកលែងក្រោមមាត្រា ១២ (ការផ្ទេរ)
  - (ឃ) បណ្តឹងទាមទារទាំងឡាយ ដែលកើតចេញពីហេតុការណ៍ដែលបានកើតឡើង ឬបណ្តឹងទាមទារ ដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅមុនការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
  - (ង) សេវាកម្មដែលត្រូវបានផ្តល់ក្នុងការអនុវត្តអំណាចរដ្ឋ ដោយអង្គការពាក់ព័ន្ធ ឬអាជ្ញាធរនៃភាគីម្ខាង។ សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សេវាកម្មដែលត្រូវបានផ្តល់ក្នុងការអនុវត្តអំណាចរដ្ឋ

សំដៅដល់សេវាកម្មទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ដោយមិនផ្អែកលើមូលដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម ឬមិនមានភាពប្រកួតប្រជែងនឹងអ្នកផ្តល់សេវាកម្មមួយ ឬច្រើនទៀត និង

(ច) វិធានការដែលត្រូវបានអនុម័ត ឬត្រូវបានរក្សាទុក ដោយភាគីម្ខាងក្នុងវិសាលភាពដែលវិធានការទាំងនោះ ត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយជំពូកទី៨ (ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន។

៣- បើទោះបីជាមានចែងក្នុងខណ្ឌទី២ (ច) ក៏ដោយ មាត្រា៥ (ប្រព្រឹត្តកម្មចំពោះវិនិយោគ) មាត្រា១០ (អស្សាមិករណ៍ និងសំណង) មាត្រា១១ (ការទូទាត់សំណងចំពោះការខាតបង់ឬការខូចខាត) មាត្រា១២ (ការផ្ទេរ) មាត្រា១៤ (ឧបទេសកម្ម) និងមាត្រា២០ (ការដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគរវាងភាគីម្ខាង និងវិនិយោគិន) ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាផងដែរ ចំពោះវិធានការណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់ការផ្តល់សេវាកម្ម ដោយអ្នកផ្តល់សេវាកម្មនៃភាគីម្ខាង តាមរយៈវត្តមានក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងតំបន់នៃភាគីម្ខាងផ្សេងទៀត ប៉ុន្តែត្រូវកម្រិតត្រឹមទំហំដែលវិធានការទាំងនោះជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ និងកាតព្វកិច្ចក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះតែប៉ុណ្ណោះ ដោយមិនអាស្រ័យទៅលើថាវិស័យសេវាកម្មនោះ ត្រូវបានឬមិនត្រូវបានដាក់នៅក្នុងកាលវិភាគនៃការប្តេជ្ញារបស់ភាគីម្ខាង នៅក្នុងជំពូកទី៨ (ពាណិជ្ជកម្មសេវា) របស់កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិនឡើយ។

**មាត្រា៣**

**ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ<sup>១</sup>**

ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ជូនវិនិយោគិននៃភាគីណាមួយផ្សេងទៀត និងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់របស់វិនិយោគិននៃភាគីណាមួយផ្សេងទៀត នូវប្រព្រឹត្តកម្មមិនតិចជាងប្រព្រឹត្តកម្មដែលខ្លួនផ្តល់ឱ្យវិនិយោគិនរបស់ខ្លួន និងការវិនិយោគនៃវិនិយោគិនរបស់ខ្លួនក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រងកិច្ចដំណើរការ ប្រតិបត្តិការ ការប្រើប្រាស់ ការលក់ ឬការចាត់ចែងផ្សេងៗទៀតនៃការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន។

**មាត្រា៤**

**ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត**

១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ជូនវិនិយោគិននៃភាគីម្ខាងទៀតនូវប្រព្រឹត្តកម្មដែលមិនតិចជាងប្រព្រឹត្តកម្មដែលខ្លួនផ្តល់ជូនក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា ទៅវិនិយោគិននៃភាគីណាមួយផ្សេងទៀត ឬ វិនិយោគិននៃរដ្ឋមិនមែនជាភាគី

<sup>១</sup> ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់បន្ថែមទៀត ចំណងជើងនៃមាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) និងមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មដែលអនុគ្រោះបំផុត) និងយោងទាំងឡាយប្រហាក់ប្រហែលនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនមានការជាប់ពាក់ព័ន្ធលើស្ថានភាពនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសក្រុងកុង ដូចជាផ្នែកមួយនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង កិច្ចដំណើរការ ប្រតិបត្តិការ ការប្រើប្រាស់ ការលក់ ឬការចាត់ចែងផ្សេងៗទៀតនៃ ការវិនិយោគនៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន។

២- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ជូនដល់ការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ នូវប្រព្រឹត្តកម្មមិនតិចជាងប្រព្រឹត្តកម្ម ដែលខ្លួនត្រូវផ្តល់នៅក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា ជូនដល់ការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិននៃភាគីណាមួយផ្សេងទៀត ឬ វិនិយោគិននៃរដ្ឋមិនមែនជាភាគីនៅក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងការគ្រប់គ្រង កិច្ចដំណើរការ ប្រតិបត្តិការ ការប្រើប្រាស់ ការលក់ ឬការចាត់ចែងផ្សេងៗទៀតនៃការវិនិយោគក្នុងតំបន់របស់ខ្លួន។

៣- ប្រព្រឹត្តកម្ម ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ខាងលើ មិនត្រូវរួមបញ្ចូលនូវ៖

- (ក) ប្រព្រឹត្តកម្មពិសេសណាមួយ ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនវិនិយោគិន ឬការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិន ទាំងនោះក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី តំបន់ ឬអន្តរជាតិដែលមានស្រាប់ ឬការរៀបចំ ឬទម្រង់ ណាមួយនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច ឬតំបន់ ជាមួយនឹងរដ្ឋមិនមែនជាភាគី និង
- (ខ) ប្រព្រឹត្តកម្មពិសេសដែលមានស្រាប់ និងនាពេលអនាគតណាមួយ ដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យវិនិយោគិន ឬវិនិយោគរបស់វិនិយោគិនទាំងនោះ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងឬការរៀបចំណាមួយរវាង ឬក្នុងចំណោម បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន ឬក្នុងចំណោមតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង ជាមួយនឹងតំបន់ត្រួតត្រា គយផ្សេងទៀតនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន។

៤- ទោះបីជាមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ក៏ដោយ ប្រសិនបើភាគីផ្តល់ជូននូវប្រព្រឹត្តកម្ម ប្រសើរជាងដល់វិនិយោគិននៃភាគីម្ខាងទៀត ឬរដ្ឋមិនមែនជាភាគី ឬការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិនទាំងនោះ ដោយ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬការរៀបចំអនាគតណាមួយ ដែលភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ជាភាគីមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬការចូលរួមអនាគតនោះ ភាគីមិនត្រូវមានកាតព្វកិច្ចផ្តល់នូវប្រព្រឹត្តកម្មដូចគ្នានេះ ជូនវិនិយោគិននៃភាគីផ្សេងទៀត ឬការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិននោះឡើយ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ តាមការស្នើសុំពីភាគីណាមួយផ្សេងទៀត ភាគីនេះត្រូវផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីចរចាលើផលប្រយោជន៍ដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យនៅក្នុងកិច្ចព្រម ព្រៀងដែលរៀបរាប់ខាងលើ។

៥- ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត កាតព្វកិច្ចក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវរួមបញ្ចូលនូវលក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យភាគីម្ខាង ផ្តល់ជូនវិនិយោគិននៃភាគីណាមួយផ្សេងទៀត នូវនីតិវិធីដោះស្រាយវិវាទលើសពីអ្វី ដែលមានចែងនៅក្នុងកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះទេ។

**មាត្រា ៥**

**ប្រព្រឹត្តកម្មចំពោះការវិនិយោគ**

១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ឱ្យការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់នូវប្រព្រឹត្តកម្មដែលត្រឹមត្រូវ និងប្រកប ដោយសមធម៌ និងការការពារ និងសន្តិសុខពេញលេញ។

- (ក) “ប្រព្រឹត្តកម្មដែលត្រឹមត្រូវនិងប្រកបដោយសមធម៌” តម្រូវឱ្យភាគីនីមួយៗ មិនត្រូវបដិសេធយុត្តិធម៌ នៅក្នុងនីតិវិធីច្បាប់ ឬនីតិវិធីរដ្ឋបាល ដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍នៃនីតិវិធីច្បាប់។

- (ខ) “ការការពារនិងសន្តិសុខពេញលេញ” តម្រូវឱ្យភាគីនីមួយៗ ធ្វើការចាត់វិធានការចាំបាច់តាមមធ្យោបាយសមស្រប ដើម្បីធានាឱ្យបាននូវការការពាររូបវន្ត និងសន្តិសុខ ចំពោះការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ និង
- (គ) សញ្ញាណនៃ “ប្រព្រឹត្តកម្មដែលត្រឹមត្រូវ និងប្រកបដោយសមធម៌” និង “ការការពារ និងសន្តិសុខពេញលេញ” មិនតម្រូវឱ្យមានប្រព្រឹត្តកម្មបន្ថែម ឬលើសពីអ្វីដែលបានតម្រូវក្រោមច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ និងមិនបង្កើតនូវសិទ្ធិសំខាន់ៗបន្ថែមទៀតឡើយ។

២- ការកំណត់ណាមួយថាមានការបំពានបទប្បញ្ញត្តិមួយផ្សេងទៀត ត្រូវបានបំពានដល់បញ្ញត្តិផ្សេងទៀតនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬនៃកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដោយឡែកពីនេះ មិនបង្កើតឱ្យមានការបំពានដល់មាត្រានេះឡើយ។

**មាត្រា ៦**  
**វិធានការមិនអនុលោម<sup>៤</sup>**

- ១- មាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) និងមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត) មិនត្រូវអនុវត្តលើ៖
  - (ក) វិធានការមិនអនុលោមដែលមានអត្ថិភាពណាមួយ ដែលត្រូវបានរក្សាទុកដោយភាគីម្ខាងចំពោះ៖
    - (i) ករណីរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានមួយ៖ នៅរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាល ឬថ្នាក់តំបន់ដូច ដែលបានកំណត់ដោយភាគីនៅក្នុងកាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិបញ្ជីទី១របស់ខ្លួន ក្រោមឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ) ឬនៅរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់មូលដ្ឋាន និង
    - (ii) ករណីតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង៖ ដូចដែលបានកំណត់ក្នុងកាលវិភាគបញ្ជីទី១ របស់ខ្លួន ក្រោមឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ)
  - (ខ) ការបន្ត ឬការធ្វើឡើងជាថ្មីភ្លាមៗនៃវិធានការមិនអនុលោមណាមួយ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌទី១ (ក) ឬ
  - (គ) ការធ្វើវិសោធនកម្មវិធានការមិនអនុលោមណាមួយ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុកថាខណ្ឌទី១ (ក) ក្នុងវិសាលភាពដែលថាការធ្វើវិសោធនកម្មនេះ មិនបន្ថយអនុលោមភាពនៃវិធានការដែលមានស្រាប់ នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃកាលវិភាគបញ្ជីទី១ របស់ភាគីម្ខាងក្រោមឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ) ជាមួយមាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) និងមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត)។

២- មាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) និងមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត) មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះវិធានការណាមួយ ដែលភាគីម្ខាងអនុម័ត ឬរក្សាទុក ចំពោះវិស័យ អនុវិស័យ ឬសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងកាលវិភាគបញ្ជីទី២ ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ)។

៣- នីតិវិធីសម្រាប់ការកែប្រែកាលវិភាគ ត្រូវឯកភាពដោយអនុលោមតាមមាត្រា២២ (កម្មវិធីការងារ)។

<sup>៤</sup> មាត្រានេះស្ថិតក្រោមមាត្រា២២ (កម្មវិធីការងារ)

៤- មាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) និងមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត) មិនត្រូវអនុវត្តឡើយចំពោះ វិធានការណាមួយ ដែលស្ថិតក្នុងមាត្រា៥ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីទិដ្ឋភាពពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និង វិធានការណាមួយដែលត្រូវគ្របដណ្តប់ដោយមានការលើកលែង ឬការផ្ទុយពីកាតព្វកិច្ច ក្រោមមាត្រា៣ ឬមាត្រា៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីទិដ្ឋភាពពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។

**មាត្រា៧**  
**តម្រូវការ**

- ១- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ឬផ្តល់ឱ្យតាមការស្នើសុំរបស់ភាគីម្ខាងទៀតនូវច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ នីតិវិធី និងគោលការណ៍ណែនាំរដ្ឋបាលនៃការអនុវត្តជាទូទៅ ក៏ដូចជាកិច្ចព្រមព្រៀងវិនិយោគអន្តរជាតិរបស់ខ្លួន ណាមួយជាធរមាន ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់របស់វិនិយោគិននៃភាគីណាមួយ។
- ២- គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តម្រូវឱ្យភាគីម្ខាងផ្តល់ ឬអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅកាន់ព័ត៌មាន សម្ងាត់ ឬព័ត៌មានឯកជន រួមបញ្ចូលទាំងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងវិនិយោគិនដោយផ្ទាល់ ឬការវិនិយោគដែលត្រូវបាន គ្របដណ្តប់ ដែលការផ្តល់ព័ត៌មានទាំងនេះ នឹងធ្វើឱ្យរាំងស្ទះដល់ការអនុវត្តច្បាប់ ឬផ្ទុយនឹងផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ ឬច្បាប់របស់ខ្លួនដែលបានការពារភាពសម្ងាត់ ឬធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្មស្រប ច្បាប់របស់វិនិយោគិនសាធារណៈ ឬឯកជន ជាក់លាក់។

**មាត្រា៨**  
**ការលើកលែងដោយមូលហេតុសន្តិសុខ**

- ១- គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានបកស្រាយ ដើម្បី៖
  - (ក) តម្រូវឱ្យភាគីម្ខាងផ្តល់ ឬអនុញ្ញាតឱ្យចូលទៅកាន់ព័ត៌មានទាំងឡាយណា ដែលការផ្តល់ព័ត៌មាន ទាំងនោះចាត់ទុកថា ផ្ទុយនឹងផលប្រយោជន៍សន្តិសុខជាសារវន្តរបស់ខ្លួន ឬ
  - (ខ) រារាំងភាគីម្ខាងមិនឱ្យចាត់វិធានការនានាដែលចាត់ទុកថាចាំបាច់សម្រាប់ការការពារផលប្រយោជន៍ សន្តិសុខរបស់ខ្លួន៖
    - (i) ទាក់ទងនឹងចរាចរណ៍សញ្ជាតិ គ្រាប់រំសេវ និងឧបករណ៍សង្គ្រាម និងការចរាចរណ៍ទំនិញ និងសម្ភារៈផ្សេងទៀត ឬទាក់ទងនឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល សម្រាប់គោលបំណងផ្គត់ផ្គង់ ឬចែកចាយដល់មូលដ្ឋានយោធានានា
    - (ii) ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅក្នុងកាលៈទេសៈសង្គ្រាម ឬភាពអាសន្នផ្សេងៗទៀត ក្នុងទំនាក់ទំនង នៅក្នុងស្រុក ឬអន្តរជាតិ
    - (iii) ទាក់ទងនឹងសម្ភារៈដែលអាចផ្ទុះ ឬរលាយបញ្ចូលគ្នាបាន ឬសម្ភារៈនានា ដែលកើតចេញពី សម្ភារៈទាំងនោះ។

(iv) ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីការពារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ ដែលរួមបញ្ចូលទាំង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍ ថាមពល និងទឹក ពីការប៉ុនប៉ងធ្វើឱ្យខូចខាត ឬបំផ្លិចបំផ្លាញ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនោះ ឬ

(គ) រារាំងភាគីម្ខាង មិនឱ្យចាត់វិធានការណាមួយ ដោយអនុលោមតាមភាគពួកកិច្ច ដែលត្រូវបានអនុវត្ត ក្រោមធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ សម្រាប់កិច្ចថែរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ។

២- គណៈកម្មាធិការចម្រុះតំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន (“គណៈកម្មាធិការចម្រុះ AHKFTA”) ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយអនុលោមតាមមាត្រា១ (គណៈកម្មាធិការចម្រុះ AHKFTA) នៃពិញ្ញាតិទី១២ (បទប្បញ្ញត្តិស្ថាប័ន) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន ត្រូវទទួលបានការជូន ដំណឹងពេញលេញ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាននូវវិធានការដែលត្រូវបានកំណត់ ក្រោមអនុកថាខណ្ឌទី១ (ខ) និង អនុកថាខណ្ឌទី១ (គ) និងនូវការបញ្ចប់វិធានការទាំងនេះ។

**មាត្រា ៩**  
**ការលើកលែងជាទូទៅ**

១- ផ្នែកលើការតម្រូវដែលថាវិធានការទាំងនេះ មិនត្រូវបានអនុវត្តក្នុងលក្ខណៈ ដែលនឹងបង្កើតបានជា មធ្យោបាយនៃការរើសអើងដោយបំពាន ឬមិនសមហេតុផលរវាងភាគី ឬវិនិយោគិនរបស់ភាគីនោះ ដែល មានលក្ខខណ្ឌដូចគ្នា ឬការរឹតត្បិតដែលមានការលាក់បាំងចំពោះវិនិយោគិននៃភាគីម្ខាងទៀត ឬការវិនិយោគរបស់ ភាគីម្ខាងនោះ គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីរារាំងដល់ការអនុម័ត ឬ ការអនុវត្តដោយភាគីណាមួយនៃបណ្តាវិធានការ៖

- (ក) ចាំបាច់ដើម្បីការពារសីលធម៌សាធារណៈ ឬដើម្បីថែរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ<sup>៤</sup>
- (ខ) ចាំបាច់ដើម្បីការពារជីវិត ឬសុខភាពមនុស្ស ឬសត្វ ឬរុក្ខជាតិ
- (គ) ចាំបាច់ដើម្បីធានាឱ្យមានអនុលោមភាពតាមច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមិនផ្ទុយជាមួយបញ្ញត្តិធានា នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងបញ្ញត្តិទាំងនោះទាក់ទងនឹង៖
  - (i) ការទប់ស្កាត់ចំពោះការអនុវត្តបែបបទបោក និងទុច្ចរិត ឬការចាត់វិធានការប្រឆាំងទៅនឹង ការប៉ះពាល់នៃការមិនអនុវត្តកិច្ចសន្យា
  - (ii) ការការពារឯកជនភាពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ទាក់ទងនឹងនីតិវិធី និងការផ្សព្វផ្សាយនៃទិន្នន័យ ផ្ទាល់ខ្លួន និងការការពារការសម្ងាត់នៃប្រវត្តិ និងគណនីយផ្ទាល់ខ្លួន និង
  - (iii) សុវត្ថិភាព 

<sup>៤</sup> គណៈលើកលែងចំពោះបទបញ្ជាសាធារណៈដែលអាចលើកឡើងដោយភាគីណាមួយ ដែលមានភាពត្រឹមត្រូវ និងទទួលបានការគ្របដណ្តប់ដោយច្បាប់ ដែលនឹងកាត់បន្ថយផលប្រយោជន៍មូលដ្ឋានណាមួយរបស់សង្គម

- (ឃ) ផ្ទុយនឹងមាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) បានកំណត់ថាភាពខុសគ្នាចំពោះប្រព្រឹត្តកម្ម មានគោលបំណងធានាឱ្យបានប្រកបដោយសមធម៌ ឬការឱ្យបង់ពន្ធ និងប្រមូលពន្ធផ្ទាល់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ទាក់ទងនឹងវិនិយោគិននៃភាគីណាមួយផ្សេងទៀត ឬការវិនិយោគរបស់ភាគីទាំងនោះ។
- (ង) ត្រូវបានឱ្យបង់ពន្ធ ដើម្បីការការពារបេតិកភណ្ឌជាតិ ដែលមានតម្លៃជាសិល្បៈ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យា ឬ
- (ច) ទាក់ទងនឹងការអភិរក្សធនធានធម្មជាតិដែលមិនកើតឡើងវិញ ប្រសិនបើវិធានការទាំងនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយស្របជាមួយនឹងការវិវត្តឥតលើផលិតកម្ម ឬការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក។

២- ដរាបណាជាវិធានការ ដែលមានអនុភាពដល់ការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវបានជាប់ពាក់ព័ន្ធ កថាខណ្ឌទី២ (បទប្បញ្ញត្តិជាតិ) នៃឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីសេវាហិរញ្ញវត្ថុនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅអំពីពាណិជ្ជកម្មសេវា (GATS) ត្រូវបានដាក់បញ្ចូល និងត្រូវបង្កើតជាផ្នែកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដែលត្រូវអនុវត្តដូចគ្នា។

**មាត្រា១០**

**អស្សាមិករណ៍ និងសំណង<sup>១</sup>**

១- ភាគីម្ខាងមិនត្រូវធ្វើអស្សាមិករណ៍លើការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់នៃវិនិយោគិនរបស់ភាគីណាមួយផ្សេងទៀតឡើយ ទោះបីជាដោយផ្ទាល់ ឬតាមរយៈវិធានការទាំងឡាយដែលប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងអស្សាមិករណ៍ (“អស្សាមិករណ៍”) លើកលែងតែ៖

- (ក) សម្រាប់គោលបំណងសាធារណៈ
- (ខ) អនុលោមតាមដំណើរការនៃច្បាប់
- (គ) លើមូលដ្ឋានដែលគ្មានការរើសអើង និង
- (ឃ) លើការទូទាត់សំណងដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃមាត្រានេះ។

២- សម្រាប់គោលបំណងនៃកថាខណ្ឌទី១ (ឃ) សំណងត្រូវ៖

- (ក) ធ្វើឡើងប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងតម្លៃទីផ្សារ (ប្រសិនបើភាគីដែលធ្វើអស្សាមិករណ៍ គឺជាជនរដ្ឋបាល អាស៊ានមួយ) ឬតាមតម្លៃជាក់ស្តែង (ប្រសិនបើភាគីដែលធ្វើអស្សាមិករណ៍ជាតំបន់រដ្ឋបាលពិសេស ហុកកុង) នៃការវិនិយោគដែលត្រូវបានធ្វើអស្សាមិករណ៍ នៅពេលដែលអស្សាមិករណ៍ត្រូវបាន

<sup>១</sup> សម្រាប់គោលបំណងនៃកថាខណ្ឌនេះ លេខយោងទី៦ នៃមាត្រា១៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅអំពីពាណិជ្ជកម្មលើផ្នែកសេវាកម្ម (GATS) គឺត្រូវរួមបញ្ចូល និងត្រូវបានជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដែលត្រូវអនុវត្តដូចគ្នា។

<sup>២</sup> មាត្រានេះចំណុះឱ្យស្ថាប័នសម្ព័ន្ធប្រកបដោយសមធម៌ (អស្សាមិករណ៍ និងសំណង)

ប្រកាសជាសាធារណៈ៖ ឬនៅពេលដែលអស្សាមិករណ៍ត្រូវបានកើតមានឡើង គឺអាចអនុវត្តមួយ  
ណាក៏បានដែរ

- (ខ) មិនឆ្លុះបញ្ចាំងនូវការផ្លាស់ប្តូរនូវតម្លៃណាមួយដែលបានកើតឡើង ដោយសារគោលបំណងនៃ  
ការធ្វើអស្សាមិករណ៍ ត្រូវបានដឹងជាមុន
- (គ) ត្រូវបានដោះស្រាយ និងទូទាត់ដោយគ្មានការពន្យារពេល<sup>៤</sup> និង
- (ឃ) ដែលអាចសម្រេចបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងអាចផ្ទេរបានដោយសេរីនៅក្នុងតំបន់នៃភូមិភាគី។

៣- ក្នុងករណីមានការពន្យារពេល សំណងទូទាត់ ដែលអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី១ (ឃ) ត្រូវរួមបញ្ចូល  
ទាំងអត្រាការប្រាក់<sup>៥</sup> ផ្អែកតាមអត្រាពាណិជ្ជកម្មដែលកំពុងអនុវត្ត។ សំណង រួមបញ្ចូលទាំងការប្រាក់ដែលកើនឡើង  
ដែលអាចត្រូវបានទូទាត់ អាចជាប្រយោជន៍នៃភាគីដែលធ្វើអស្សាមិករណ៍ ឬជាប្រយោជន៍ដែលអាចប្រើប្រាស់បាន  
ដោយសេរី ប្រសិនបើមានការស្នើសុំដោយវិនិយោគិន។

៤- ទោះបីជាមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ និងកថាខណ្ឌទី៣ ក៏ដោយ វិធានការណាមួយនៃ  
អស្សាមិករណ៍ទាក់ទងនឹងដីធ្លី ត្រូវស្របតាមការកំណត់ក្នុងច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានស្រាប់របស់ភាគី ដែល  
ធ្វើអស្សាមិករណ៍នៅកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងត្រូវបានកំណត់ដោយអនុលោម  
តាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិដែលលើកឡើងខាងលើសម្រាប់គោលបំណងនៃការទូទាត់សំណង។ ការទូទាត់សំណង  
ខាងលើនេះ ត្រូវផ្អែកតាមការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិបន្តបន្ទាប់ទាក់ទងនឹងចំនួននៃសំណង ដែល  
វិសោធនកម្មទាំងនេះ ស្របនឹងទំនោរទូទៅតាមតម្លៃទីផ្សារនៃដីធ្លី។

៥- ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ថែមទៀត មាត្រានេះ មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណជាកាតព្វកិច្ច ដែល  
ផ្តល់ឱ្យទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ឬការដកហូតយកវិញ ការដាក់កម្រិត ឬការបង្កើតឡើងនូវសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិបញ្ញា  
ក្នុងវិសាលភាពនៃការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណជាកាតព្វកិច្ច ការដកហូតយកវិញ ការដាក់កម្រិត ឬការបង្កើតឡើងទាំងនេះ  
ត្រូវស្របជាមួយនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីទិដ្ឋភាពពាណិជ្ជកម្មទាក់ទងនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។ *✓*

<sup>៤</sup> ចំពោះប្រទេសហ្វីលីពីន នៅពេលឬភាមិករណ៍មុនពេលដែលអស្សាមិករណ៍ត្រូវបានប្រកាសជាសាធារណៈ សំដៅលើកាលបរិច្ឆេទដាក់ពាក្យប្តឹងចំពោះ  
អស្សាមិករណ៍។

<sup>៥</sup> បណ្តាភាគីយល់ថា អាចមានដំណើរការតាមផ្លូវច្បាប់ និងរដ្ឋបាលខ្លះ ដែលទាមទារឱ្យមានការសង្កេតមើល មុនពេលសំណងត្រូវបានទូទាត់។

<sup>៦</sup> សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ប្រទេសហ្វីលីពីន ប្រទេសថៃ និងប្រទេសវៀតណាម ក្នុងករណីមានការយឺតយ៉ាវ អត្រា  
និងការទូទាត់ការប្រាក់លើសំណងទូទាត់សម្រាប់អស្សាមិករណ៍នៃការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិននៃភាគីផ្សេងណាមួយ ត្រូវកំណត់ឱ្យស្របតាម  
ច្បាប់ បទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលនយោបាយ បើសិនជាច្បាប់ បទដ្ឋានគតិយុត្ត និងគោលនយោបាយទាំងនេះ ត្រូវបានយកមកអនុវត្តដោយគ្មានការ  
រើសអើង។

<sup>៧</sup> បណ្តាភាគីទទួលស្គាល់ថា សម្រាប់គោលបំណងនៃមាត្រានេះពាក្យថា "ការដកហូត" កម្មសិទ្ធិបញ្ញារួមបញ្ចូលទាំងការលុបចោល ឬគោលភាពនៃ  
សិទ្ធិបែបនេះ និងពាក្យ "ការដាក់កម្រិត" កម្មសិទ្ធិបញ្ញារួមបញ្ចូលទាំងការលើកលែងសិទ្ធិបែបនេះផងដែរ។

**មាត្រា ១១**

**សំណងចំពោះការខាតបង់ ឬការខូចខាត**

ភាគីនីមួយៗ ត្រូវផ្តល់ឱ្យវិនិយោគិននៃភាគីម្ខាងទៀតដែលបានទទួលរងការខាតបង់ ឬការខូចខាត ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់នៅក្នុងតំបន់នៃអតីតភាគីដែលកើតឡើងដោយសារសង្គ្រាមឬជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ការដាក់រដ្ឋក្នុងភាពអាសន្ន បដិវត្តន៍ ការបះបោរ កលិយុតស៊ីវិល ឬព្រឹត្តិការណ៍ប្រហាក់ប្រហែលណាមួយដែលកើតឡើងក្នុងតំបន់របស់អតីតភាគីនោះ នូវប្រព្រឹត្តកម្មមិនតិចជាងអ្វីដែលខ្លួនបានផ្តល់ឱ្យដល់វិនិយោគិនរបស់ខ្លួន ឬវិនិយោគិននៃរដ្ឋមិនមែនជាភាគីក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា ចំពោះបដិទាន ការធានាកាតព្វកិច្ច សំណង ឬការទូទាត់ណាមួយផ្សេងទៀត។

**មាត្រា ១២**

**ការផ្ទេរ**

១- ភាគីនីមួយៗត្រូវបានអនុញ្ញាតរាល់ការផ្ទេរទាំងអស់ ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដែលអាចធ្វើឡើងដោយសេរី និងគ្មានការពន្យារពេល ទាំងនៅក្នុងតំបន់ និងក្រៅតំបន់របស់ខ្លួន។ ការផ្ទេរទាំងនេះរួមបញ្ចូលនូវ៖

- (ក) វិភាគទានដើមទុន រួមបញ្ចូលទាំងដើមទុនដំបូង
- (ខ) ប្រាក់ចំណេញ ចំណេញមូលធន ភាគលាភ កម្រៃសួយសារ កម្រៃអាជ្ញាបណ្ណ ជំនួយបច្ចេកទេស និងកម្រៃបច្ចេកទេសនិងកម្រៃនៃការគ្រប់គ្រង ការប្រាក់ និងចំណូលចរន្តផ្សេងទៀតដែលកើតចេញពីការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ណាមួយ
- (គ) ផលដែលទទួលបានពីការលក់សរុប ឬមួយផ្នែក ឬការជម្រះបញ្ជីនៃការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ណាមួយ
- (ឃ) ការទូទាត់ដែលបានធ្វើឡើងក្រោមកិច្ចសន្យា រួមបញ្ចូលទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទាន
- (ង) ការទូទាត់ដែលបានធ្វើឡើង ដោយអនុលោមតាមមាត្រា១០ (អស្សាមិករណ៍ និងសំណង) និងមាត្រា១១ (សំណងចំពោះការខាតបង់ឬការខូចខាត)
- (ច) ការទូទាត់ដែលកើតចេញពីការដោះស្រាយវិវាទ តាមមធ្យោបាយណាមួយ រួមបញ្ចូលទាំងការវិនិច្ឆ័យមជ្ឈត្តការ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់គូភាគីវិវាទ និង
- (ឆ) ប្រាក់ឈ្នួលនិងប្រាក់បំណាច់ការងារផ្សេងទៀតរបស់បុគ្គលិកដែលបានជួល ឬដែលបានចុះកិច្ចសន្យាជួលពីបរទេស ទាក់ទងនឹងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់នោះ។

២- ភាគីនីមួយៗ ត្រូវអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើការផ្ទេរទាក់ទងនឹងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់នេះ នូវរូបិយបណ្ណដែលអាចប្រើប្រាស់បានដោយសេរី តាមអត្រាទីផ្សារប្រាក់លើទីផ្សារដែលប្រើប្រាស់ទូទៅ នៅពេលវេលានៃការផ្ទេរនោះ។ *Handwritten signature*

៣- ទោះបីជាមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និងកថាខណ្ឌទី២ នេះក៏ដោយ ភាគីម្ខាងអាចរារាំងឬបញ្ឈប់ការផ្ទេរមួយ ដោយសមធម៌ គ្មានការរើសអើង និងសុចរិត ដែលអនុវត្តតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ ទាក់ទងនឹងការផ្ទេរណាមួយ ដូចតទៅ៖

- (ក) ការក្លែងបន្លំ អសាធារណភាព ឬការការពារសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់បំណុល
- (ខ) ការបោះផ្សាយ ការជួញដូរ ឬការធ្វើអាជីវកម្មមូលបត្រ កិច្ចសន្យាអនាគត កិច្ចសន្យាអាជីវកម្ម ហ៊ុន ឬឧបករណ៍និស្សន្ទ
- (គ) បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬបទឧក្រិដ្ឋ និងការទទួលមកវិញនូវផលនៃបទល្មើស
- (ឃ) របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឬកំណត់ហេតុដែលត្រូវបានរក្សាទុកនៃការផ្ទេរដែលចាំបាច់ ដើម្បី ជួយដល់អាជ្ញាធរអនុវត្តច្បាប់ឬត្រួតពិនិត្យហិរញ្ញវត្ថុ
- (ង) ការធានានូវអនុលោមភាពជាមួយនឹងដីកា ឬសាលក្រមក្នុងនីតិវិធីតុលាការ ឬនីតិវិធីរដ្ឋបាល
- (ច) ការយកពន្ធ
- (ឆ) របបសន្តិសុខសង្គម សោធននិវត្តន៍សាធារណៈ ឬគម្រោងសន្សំដែលជាកាតព្វកិច្ច
- (ជ) សិទ្ធិទទួលបានប្រាក់បំណាច់ការងាររបស់កម្មករនិយោជិត និង
- (ឈ) លក្ខខណ្ឌតម្រូវឱ្យចុះបញ្ជី និងបំពេញបែបបទការផ្ទេរផ្សេងទៀត ដែលត្រូវបានកំណត់ ដោយធនាគារកណ្តាល ឬអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតរបស់ភាគីម្ខាង។

៤- គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវអនុវត្ត ចំពោះគួរភាគី ក្រោមបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) រួមបញ្ចូលទាំងការប្រើប្រាស់ សកម្មភាពប្តូរប្រាក់ ដែលត្រូវស្របជាមួយនឹងបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) ក្នុងករណីដែលភាគីម្ខាងមិនត្រូវដាក់ការរឹតត្បិតលើប្រតិបត្តិការដើមទុនណាមួយ ដែលមិនអនុលោមជាមួយនឹង ការប្តេជ្ញាដាក់លាក់របស់ខ្លួនទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការដើមទុនទាំងនេះ លើកលែងតែមានកំណត់ក្នុងមាត្រា១៣ (វិធានការការពារបណ្តោះអាសន្ន) ឬតាមការស្នើសុំរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) ។

**មាត្រា១៣**

**វិធានការការពារបណ្តោះអាសន្ន**

១- ភាគីម្ខាងអាចអនុម័ត ឬរក្សាទុកនូវវិធានការទាំងឡាយដែលមិនអនុលោមជាមួយនឹងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមមាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) ទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការដើមទុនឆ្លងកាត់ព្រំដែន ឬមាត្រា១២ (ការផ្ទេរ) ៖

- (ក) ក្នុងករណីមានជញ្ជីងនៃការទូទាត់មិនល្អនិងបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុខាងក្រៅ ឬក្រោមការគំរាមកំហែង ដែលកើតមាននោះ ឬ *wp*

(ខ) ក្នុងករណីជាកាលៈទេសៈលើកលែងលំហូរនៃការដើមទុនបង្ក ឬគំរាមកំហែងបង្កឱ្យមានបញ្ហា ធ្ងន់ធ្ងរ សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសរូបិយវត្ថុ និងគោលនយោបាយអត្រាប្តូរ ប្រាក់។

២- វិធានការទាំងឡាយ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ត្រូវ៖

- (ក) អនុលោមជាមួយនឹងបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ
- (ខ) ចៀសវាងការខូចខាតដែលមិនចាំបាច់ ដល់ផលប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្ម សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ នៃភាគីម្ខាងផ្សេងទៀត
- (គ) មិនត្រូវលើសពីវិធានការចាំបាច់ទាំងឡាយ ទាក់ទងនឹងកាលៈទេសៈដែលត្រូវបានរៀបរាប់ក្នុង កថាខណ្ឌទី១
- (ឃ) ជាបណ្តោះអាសន្ន និងលុបបំបាត់ ដូចនឹងស្ថានភាពដែលបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ និង
- (ង) អនុវត្តដូចដែលភាគីណាមួយនៃភាគីផ្សេងទៀត ត្រូវបានប្រព្រឹត្តិមិនតិចជាងភាគី ឬដូចមិនមែន ជាភាគីណាមួយផ្សេងទៀត។

៣- វិធានការទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានអនុម័ត ឬដែលត្រូវបានរក្សាទុក ក្រោមកថាខណ្ឌទី១ ឬមាន ការផ្លាស់ប្តូរណាមួយដែលមានក្រោមកថាខណ្ឌទី១នេះ ត្រូវជូនដំណឹងភ្លាមៗ ទៅភាគីផ្សេងទៀត

**មាត្រា ១៤**

**ឧទាហរណ៍**

១- ប្រសិនបើភាគីម្ខាង ឬភ្នាក់ងាររបស់ភាគីម្ខាង ធ្វើការទូទាត់ចំពោះវិនិយោគិននៃភាគីនោះ ក្រោមកិច្ចធានា កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង ឬក្រោមទម្រង់នៃការផ្តល់សំណងរបស់ខ្លួនផ្សេងទៀត ដែលផ្តល់ឱ្យលើហានិភ័យមិនមែន ពាណិជ្ជកម្ម ចំពោះការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ ភាគីម្ខាងផ្ទះត្រូវទទួលស្គាល់នូវឧបាទេសកម្ម ឬការ ផ្ទេរសិទ្ធិ ឬបណ្តឹងទាមទារណាមួយ ចំពោះការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់នេះ។ សិទ្ធិ ឬបណ្តឹងទាមទារ ដែលត្រូវបានធ្វើឧបាទេសកម្ម ឬដែលត្រូវបានផ្ទេរ មិនត្រូវលើសពីសិទ្ធិ ឬបណ្តឹងទាមទារដើមដំបូងរបស់ វិនិយោគិននោះឡើយ។

២- ក្នុងករណីដែលភាគីម្ខាង ឬភ្នាក់ងាររបស់ភាគីម្ខាង បានធ្វើការទូទាត់ដល់វិនិយោគិនរបស់ភាគីនោះ និង បានបំពានសិទ្ធិ និងបណ្តឹងទាមទាររបស់វិនិយោគិន ដែលវិនិយោគិននោះមិនអាចអនុវត្តសិទ្ធិ និងបណ្តឹងទាមទារ ទាំងនោះជំទាស់នឹង ភាគីម្ខាងផ្ទះនោះទេ លុះត្រាតែត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើក្នុងនាមជាភាគី ឬភ្នាក់ងាររបស់ភាគី ដែលបានធ្វើការការទូទាត់។ *af*

៣- ក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិ ឬបណ្តឹងទាមទារដែលត្រូវបានធ្វើឧបាទេសកម្ម ភាគីម្ខាង ឬភ្នាក់ងាររបស់ភាគីដែល មានសិទ្ធិឬការទាមទារទាំងនេះ ត្រូវផ្តល់នូវទំហំនៃការរៀបចំបណ្តឹងទាមទារ ជាមួយនឹងវិនិយោគិនរបស់ខ្លួនឱ្យ ដល់ភាគីម្ខាងផ្ទះ។

**មាត្រា ១៥**

**ការជំរុញការវិនិយោគ**

គួរភាគី ត្រូវសហការគ្នានៅក្នុងការជំរុញ និងបង្កើនការយល់ដឹងក្នុងតំបន់ ដូចគ្នានឹងតំបន់វិនិយោគរវាងគួរភាគី តាមរយៈ៖

- (ក) បង្កើនការវិនិយោគរវាងគួរភាគី
- (ខ) រៀបចំសកម្មភាពជំរុញការវិនិយោគ
- (គ) ជំរុញព្រឹត្តិការណ៍ផ្លូវផ្តងផុរកិច្ច
- (ឃ) រៀបចំ និងគាំទ្រដល់ការរៀបចំព័ត៌មានពិស្តារ និងសិក្ខាសាលាផ្សេងៗពីកាលានុវត្តភាព វិនិយោគ ទាក់ទងនឹងច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយវិនិយោគនានា និង
- (ង) ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានលើបញ្ហាកង្វល់ផ្សេងៗ រវាងគួរភាគីទៅវិញទៅមកទាក់ទងនឹងការជំរុញ និងការសម្រួលការវិនិយោគ។

**មាត្រា ១៦**

**ការសម្រួលវិនិយោគ**

ផ្អែកលើច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះ គួរភាគីត្រូវសហការគ្នា ដើម្បីសម្រួលការវិនិយោគរវាងគួរភាគី តាមរយៈ៖

- (ក) ខិតខំបង្កើតបរិយាកាសចាំបាច់សម្រាប់គ្រប់ទម្រង់នៃការវិនិយោគ
- (ខ) ធ្វើសាមញ្ញកម្មនីតិវិធីសម្រាប់ការដាក់ពាក្យសុំ និងការអនុម័តលើការវិនិយោគ
- (គ) ជំរុញការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានវិនិយោគដែលរាប់បញ្ចូលទាំងវិធាន បទប្បញ្ញត្តិ គោលនយោបាយ និងនីតិវិធីសម្រាប់ការវិនិយោគ និង
- (ឃ) បង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលវិនិយោគចេញ-ចូលតែមួយ នៅតាមភាគីម្ខាងផ្ទះរៀងៗខ្លួន ដើម្បីផ្តល់ ជំនួយសេវា និងប្រឹក្សាលើវិស័យធុរកិច្ច រួមបញ្ចូលទាំងការសម្រួលក្នុងប្រតិបត្តិការអាជ្ញាបណ្ណ និងលិខិតអនុញ្ញាត។

**មាត្រា ១៧**

**បែបបទពិសេស និងការផ្តល់ព័ត៌មាន**

១- គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយក្នុងមាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) ឬមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត) ត្រូវបាន បកស្រាយ ដើម្បីរវាងភាគីម្ខាងពីការអនុម័ត ឬការរក្សាទុកនូវវិធានការដែលកំណត់អំពីបែបបទពិសេសទាក់ទង

នឹងការវិនិយោគ រួមបញ្ចូលទាំងលក្ខខណ្ឌតម្រូវចំពោះការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយស្របច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិនៃភាគី បើសិនជាបែបបទនេះ មិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់ការការពារដែលបានផ្តល់ដោយភាគីម្ខាងដល់វិនិយោគិននៃភាគីម្ខាងទៀត និងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ ដែលអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

២- ទោះបីជាមានចែងក្នុងមាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) ឬមាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត) ក៏ដោយ ភាគីម្ខាងអាចតម្រូវឱ្យវិនិយោគិននៃភាគីម្ខាងទៀត ឬការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ ផ្តល់ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការវិនិយោគនោះ ដើម្បីគោលបំណងដែលជាព័ត៌មាន ឬដែលជាស្ថិតិតែប៉ុណ្ណោះ។ ភាគីត្រូវការពារព័ត៌មានសម្ងាត់ណាមួយក្នុងវិសាលភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ចំពោះព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យចេញពីការបញ្ចេញព័ត៌មានណាមួយនោះ ដែលអាចប៉ះពាល់ផលប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់របស់វិនិយោគិន ឬការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់។ គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយក្នុងកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីរារាំងភាគីម្ខាងពីការទទួលបានព័ត៌មាន ឬផ្តល់ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការអនុវត្តប្រកបដោយសមធម៌និងត្រឹមត្រូវស្របតាមច្បាប់របស់ខ្លួន។

**មាត្រា១៨**

**ប្រព្រឹត្តកម្មពិសេស និងផ្សេងគ្នាចំពោះបណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មី**

ដើម្បីបង្កើននូវផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំពោះបណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មី និងស្របទៅតាមគោលបំណងដែលបានកំណត់ក្នុងបុព្វកថា គួរភាគីទទួលស្គាល់នូវសារៈសំខាន់នៃការផ្តល់នូវប្រព្រឹត្តកម្មពិសេស និងផ្សេងគ្នាដល់បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មី ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តាមរយៈ៖

- (ក) ជំនួយបច្ចេកទេស ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពដល់បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មីទាំងនោះ ទាក់ទងនឹងគោលនយោបាយវិនិយោគ និងការជំរុញការវិនិយោគ រួមបញ្ចូលក្នុងវិស័យនានា ដូចជាការអភិវឌ្ឍវិស័យធនធានមនុស្សជាដើម
- (ខ) ការចូលទៅកាន់ព័ត៌មានស្តីពីគោលនយោបាយវិនិយោគ របស់គួរភាគីផ្សេងទៀត ព័ត៌មានចុះកិច្ចទិន្នន័យ និងមន្ត្រីបង្គោលពាក់ព័ន្ធ សម្រាប់ទីភ្នាក់ងារជំរុញវិនិយោគនានា
- (គ) ការប្តេជ្ញាក្នុងវិស័យនានាក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផលប្រយោជន៍ដល់បណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មី និង
- (ឃ) ការទទួលស្គាល់ថាការប្តេជ្ញាចិត្ត ដោយបណ្តារដ្ឋសមាជិកអាស៊ានថ្មីនីមួយៗ អាចត្រូវបានធ្វើឡើងដោយស្របទៅតាមដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍរៀងរាល់ខ្លួន។

**មាត្រា១៩**

**ការបដិសេធដលប្រយោជន៍**

១- ភាគីម្ខាង អាចបដិសេធដលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំពោះ៖ *W/P*

- (ក) វិនិយោគិនដែលជានីតិបុគ្គលរបស់ភាគីម្ខាងទៀត និងចំពោះការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិននោះ ប្រសិនបើ វិនិយោគិននៃរដ្ឋមិនមែនជាភាគីកាន់កាប់ ឬគ្រប់គ្រងនីតិបុគ្គល ហើយនីតិបុគ្គលពុំមាន ប្រតិបត្តិការធុរកិច្ច សំខាន់ នៅក្នុងតំបន់របស់ភាគីខាងលើនេះ។
- (ខ) វិនិយោគិនដែលជានីតិបុគ្គលរបស់ភាគីម្ខាងទៀត និងការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិនទាំងនេះ ប្រសិនបើវិនិយោគិន របស់ភាគីដែលបដិសេធកាន់កាប់ ឬគ្រប់គ្រងនីតិបុគ្គល ហើយនីតិបុគ្គលមិន មានប្រតិបត្តិការធុរកិច្ចសំខាន់ៗនៅក្នុងតំបន់របស់ភាគីណាមួយ ដែលក្រៅពីភាគីដែលបដិសេធ ឬ
- (គ) វិនិយោគិនដែលជានីតិបុគ្គលរបស់ភាគីម្ខាងទៀត និងចំពោះការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិននោះ ប្រសិនបើ វិនិយោគិនរបស់រដ្ឋមិនមែនជាភាគី កាន់កាប់ ឬគ្រប់គ្រងនីតិបុគ្គល ហើយភាគីដែល បដិសេធ អនុម័ត ឬរក្សាទុកនូវវិធានការចំពោះរដ្ឋមិនមែនជាភាគី ឬចំពោះនីតិបុគ្គលរបស់រដ្ឋមិន មែនជាភាគី ដែលហាមឃាត់ប្រតិបត្តិការនានាជាមួយនីតិបុគ្គល ឬដែលនឹងត្រូវបានបំពាន ឬ គេចវេស ប្រសិនបើផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បានផ្តល់ទៅនីតិបុគ្គល ឬទៅការវិនិយោគ របស់ខ្លួន។

២- ទោះបីជាមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ខាងលើនេះក៏ដោយ និងផ្អែកលើការជូនដំណឹងជាមុន ទៅភាគី ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រទេសថៃ អាចបដិសេធនូវផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្រោមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ទាក់ទងនឹងការអនុញ្ញាត ការបង្កើត ការទិញយក និងការពង្រីកវិនិយោគ ចំពោះវិនិយោគិនជានីតិបុគ្គលរបស់ ភាគីម្ខាងទៀត និងចំពោះការវិនិយោគរបស់វិនិយោគិនទាំងនេះ ដែលប្រទេសថៃ បង្កើតឡើងដែលជានីតិបុគ្គលនោះ ត្រូវបានកាន់កាប់ ឬគ្រប់គ្រង ដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលរបស់រដ្ឋមិនមែនជាភាគី ឬភាគីដែលបដិសេធ។

៣- ចំពោះប្រទេសថៃ នីតិបុគ្គល គឺ៖

- (ក) “ត្រូវបានកាន់កាប់” ដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលរបស់ភាគីម្ខាង ឬរដ្ឋមិនមែនជាភាគី ប្រសិនបើអត្រាកាតហ៊ុន ច្រើនជាង៥០ភាគរយ ដែលត្រូវបានកាន់កាប់ដោយបុគ្គលទាំងឡាយនេះ
- (ខ) “ត្រូវបានគ្រប់គ្រង” ដោយរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលរបស់ភាគីម្ខាង ឬរដ្ឋមិនមែនជាភាគី ប្រសិនបើបុគ្គលទាំងនេះ មានអំណាចចំពោះការតែងតាំងអភិបាលភាគច្រើន ឬចំពោះសកម្មភាព ផ្ទាល់ស្របច្បាប់របស់ខ្លួន។

៤- ទោះបីជាកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ប្រទេសហ្វីលីពីន អាចបដិសេធផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ចំពោះវិនិយោគិនណាមួយរបស់ភាគីម្ខាងទៀត និងចំពោះវិនិយោគរបស់វិនិយោគិនទាំងនេះ ដែលប្រទេសហ្វីលីពីន បានកំណត់ថាវិនិយោគិន ត្រូវបានបង្កើតឡើងនូវការវិនិយោគដោយបំពានលើបញ្ញត្តិនៃខំមិនវែល (Commonwealth Act) លេខ ១០៨ ដែលមានចំណងជើងថា “ច្បាប់មួយដើម្បីដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះអំពើគេចវេសពីច្បាប់ស្តីពី ជាតិបន្ថែមកម្មចំពោះសិទ្ធិផ្តល់អជ្ញាបណ្ណពិសេស ឬបុព្វសិទ្ធិមួយចំនួន (An Act to Punish Acts of Evasion of Laws on the Nationalization of Certain Rights, Franchises or Privileges)” ដែលត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម

តាមរយៈក្រឹត្យប្រធានាធិបតីលេខ ៧១៥ ដែលត្រូវបានស្គាល់ផ្សេងពីនេះថាជា “ច្បាប់ស្តីពីវិធានប្រឆាំងនឹងវត្ត ដែលមិនមែនធម្មជាតិ (The Anti-Dummy Law)” ដែលបានត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម។

៥- សិទ្ធិបដិសេធផលប្រយោជន៍របស់ភាគីម្ខាងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដូចដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះ អាច ត្រូវបានអនុវត្តនៅគ្រប់ពេលវេលា រួមបញ្ចូលផងដែរនូវក្រោយពីនីតិវិធីនៃស្ថាប័នមជ្ឈត្តការ ដោយអនុលោមតាម មាត្រា២០ (ការដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគរវាងភាគីម្ខាង និងវិនិយោគិន)។

**មាត្រា២០**

**ការដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគរវាងភាគីម្ខាង និងវិនិយោគិន**

មាត្រានេះ ត្រូវបានព្រមព្រៀងគ្នាដោយគូភាគី ក្រោមមាត្រា២២ (កម្មវិធីការងារ)។

**មាត្រា២១**

**ការពិគ្រោះយោបល់ និងការដោះស្រាយវិវាទរវាងភាគី**

ជំពូកទី១៣ (ការពិគ្រោះយោបល់ និងការដោះស្រាយវិវាទ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃ ប្រទេសចិន ត្រូវអនុវត្តដូចគ្នាចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

**មាត្រា២២**

**កម្មវិធីការងារ**

- ១- គូភាគី ត្រូវពិភាក្សាគ្នាលើ៖
  - (ក) ឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ)
  - (ខ) នីតិវិធីសម្រាប់ការកែប្រែឧបសម្ព័ន្ធទី ១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ)
  - (គ) ការអនុវត្តនៃមាត្រា១០ (អស្សមិករណ៍ និងសំណង) ចំពោះវិធានការពន្ធដារដែលបង្កើតឡើង បានជាអស្សមិករណ៍
  - (ឃ) និយមន័យនៃ “រូបវន្តបុគ្គលនៃភាគីមួយ” និង
  - (ង) មាត្រា២០ (ការដោះស្រាយវិវាទវិនិយោគរវាងភាគីម្ខាង និងវិនិយោគិន)។
- ២- គូភាគីត្រូវបញ្ចប់ការពិភាក្សាគ្នា ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ក្នុងរយៈពេលមួយ(១)ឆ្នាំ គិត ចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្រោមកថាខណ្ឌទី១ ឬកថាខណ្ឌទី២ នៃមាត្រា២៦ (ការចូលជាធរមាន) រៀបរយដែលមានការព្រមព្រៀងផ្សេងពីនេះដោយគូភាគី។ ការពិភាក្សា ត្រូវបានត្រួតពិនិត្យ ដោយគណៈកម្មាធិការចម្រុះកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុង។
- ៣- ឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ) ត្រូវចូលជាធរមាន តាមកាលបរិច្ឆេទដែលត្រូវបានព្រមព្រៀងគ្នា ដោយគូភាគី។

៤- មាត្រា៣ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិ) និង មាត្រា៤ (ប្រព្រឹត្តកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត) មិនអាចអនុវត្តបានឡើយ រហូតដល់ ឧបសម្ព័ន្ធទី១ (កាលវិភាគនៃការរក្សាសិទ្ធិ) ចូលជាធរមាន ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី៣។

**មាត្រា២៣**

**ទំនាក់ទំនងរវាងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ជាមួយ**

**កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន**

- ១- រៀបរយលែងតែមានចែងច្បាស់លាស់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុង កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន មិនត្រូវអនុវត្តចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះបានឡើយ។
- ២- ក្នុងករណីដែលមិនស្របគ្នារវាងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ជាមួយនិងកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន- ហុងកុងនៃប្រទេសចិន គួរភាគីត្រូវដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ទាំងអស់ នៅក្នុងគណៈកម្មាធិការចម្រុះកិច្ចព្រមព្រៀង ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុង ដោយអនុលោមទៅតាមមុខងាររបស់ខ្លួន ក្រោមមាត្រា១ នៃជំពូកទី១២(បទប្បញ្ញត្តិ ស្ថាប័ន)នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន ជាមួយស្មារតីស្វែងរកដំណោះស្រាយ ដែលពេញចិត្តរវាងគ្នាទៅវិញទៅមក ។

**មាត្រា២៤**

**ឧបសម្ព័ន្ធ និងកំណត់សម្គាល់**

ឧបសម្ព័ន្ធ និងកំណត់សម្គាល់ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បង្កើតបានជាផ្នែកទាំងមូលរបស់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

**មាត្រា២៥**

**វិសោធនកម្ម**

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្ម ដោយគួរភាគី តាមការព្រមព្រៀងគ្នាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

**មាត្រា២៦**

**ការចូលជាធរមាន**

១- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ជាកម្មវត្ថុនៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬការអនុម័ត។ លិខិតូបករណ៍សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬការអនុម័តដោយភាគីម្ខាង ត្រូវបានតម្កល់ទុកជាមួយអ្នកទទួលបានការតម្កល់ដែលត្រូវជូនដំណឹង ភ្លាមៗ ទៅបណ្តាគួរភាគីទាំងអស់ផ្សេងទៀត។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី១ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៩ ចំពោះគួរភាគីដែលបានតម្កល់នូវលិខិតូបករណ៍សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬការអនុម័តរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើតំបន់រដ្ឋបាល ពិសេសហុងកុង និងរដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន យ៉ាងហោចណាស់ចំនួនបួន បានតម្កល់លិខិតូបករណ៍សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬការអនុម័តរបស់ខ្លួន។

២- ប្រសិនបើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនទាន់បានចូលជាធរមាន នៅកាលបរិច្ឆេទដូចបានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីដែលបានតម្កល់លិខិតូបករណ៍សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬ ការអនុម័ត នៅក្នុងរយៈពេលហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង និង រដ្ឋសមាជិកអាស៊ាន យ៉ាងហោចណាស់ចំនួនបួន បានតម្កល់លិខិតូបករណ៍សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬការអនុម័ត របស់ខ្លួន។

៣- បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី១ ឬកថាខណ្ឌទី២ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមានសម្រាប់ភាគីណាមួយផ្សេងទៀត នៅក្នុងរយៈពេលហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតូបករណ៍សច្ចាប័ន ការយល់ព្រម ឬការអនុម័តរបស់ខ្លួន។

៤- ទោះបីជាមានការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ សម្រាប់ភាគីម្ខាងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ កថាខណ្ឌទី២ ឬកថាខណ្ឌទី៣នៃមាត្រានេះក៏ដោយ ក៏សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ លើកលែងតែ មាត្រា២៨ (ការដកខ្លួនចេញ និងការបញ្ចប់) មិនត្រូវមានសុពលភាពអនុវត្តចំពោះភាគីនេះទេ លុះត្រាតែភាគី នេះជាភាគីនៃ កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន នៅពេលជាមួយគ្នា។

**មាត្រា២៧**  
**ការតម្កល់ទុក**

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងវិសោធនកម្មទាំងឡាយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការ អាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវផ្តល់ភ្លាមៗ នូវច្បាប់ថតចម្លងដែលមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវជូនទៅភាគីនីមួយៗ។

**មាត្រា២៨**  
**ការដកខ្លួនចេញ និងការបញ្ចប់**

១- ភាគីមួយ អាចដកខ្លួនចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះបាន ដោយការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុន នៅក្នុងរយៈពេលមួយរយប៉ែតសិប (១៨០) ថ្ងៃ ទៅអ្នកទទួលតម្កល់ ដែលអ្នកទទួលតម្កល់នោះ ត្រូវជូនដំណឹង ភ្លាមៗនូវការជូនដំណឹងដូចគ្នាទៅភាគីនីមួយៗ។

២- ភាគីណាមួយផ្សេងទៀត អាចធ្វើការស្នើសុំការពិគ្រោះយោបល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហា អ្វីមួយ ដែលនឹងកើតមានឡើងពីការដកខ្លួនចេញនោះ នៅក្នុងរយៈពេលហុកសិប (៦០) ថ្ងៃបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងពីអ្នកទទួលតម្កល់ដូចកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។ ភាគីស្នើសុំ ត្រូវចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ទាំងឡាយ ដោយសុចរិត និងស្មោះត្រង់ ផ្អែកតាមការទទួលបានការស្នើសុំ។

៣- ភាគីណាមួយដែលជូនដំណឹងអំពីការដកខ្លួនចេញ ដោយអនុលោមតាម៖ 

- (ក) កថាខណ្ឌទី១ ដើម្បីដកខ្លួនចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចាត់ទុកថាបានជូនដំណឹងព្រមគ្នាអំពីការដកខ្លួនចេញក្រោមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៦ (ការដកខ្លួនចេញនិងការបញ្ចប់) នៃជំពូកទី១៤ (អវសានបុព្វញ្ញត្តិ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន និង
  - (ខ) កថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រា៦ (ការដកខ្លួនចេញ និងការបញ្ចប់) នៃជំពូកទី១៤ (អវសានបុព្វញ្ញត្តិ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន ត្រូវចាត់ទុកថាបានជូនដំណឹងព្រមគ្នាអំពីការដកខ្លួនចេញក្រោមកថាខណ្ឌទី១ ដើម្បីចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ៤- ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី១ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបញ្ចប់ប្រសិនបើ៖
- (ក) តំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុង ដកខ្លួនចេញ ឬ
  - (ខ) កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អនុវត្តចំពោះរដ្ឋសមាជិកអាស៊ានតិចជាងចំនួន បួន។
- ៥- កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន-ហុងកុងនៃប្រទេសចិន នឹងត្រូវបញ្ចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ផ្អែកទៅលើការបញ្ចប់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី៤។

**មាត្រា២៩**  
**ការពិនិត្យឡើងវិញ**

គួរភាគីត្រូវតែទទួលរ៉ាប់រងនូវការពិនិត្យមើលឡើងវិញជាទូទៅនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីជំរុញកម្មវត្ថុទាំងឡាយរបស់ខ្លួននៅក្នុងរយៈពេលបី (៣) ឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងរៀងរាល់រយៈពេលប្រាំ (៥) ឆ្នាំ ជាបន្តបន្ទាប់ រៀងរាល់តែមានការព្រមព្រៀងគ្នាផ្សេងពីនេះ ដោយគួរភាគី។

ដើម្បីជាសក្ខីភាពនៃសេចក្តីខាងលើ ភាគីចុះហត្ថលេខាខាងក្រោម ដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតត្រឹមត្រូវពីរដ្ឋាភិបាលរៀងខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ធ្វើនៅរដ្ឋធានីហាណូយ ប្រទេសវៀតណាម នៅថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ ធ្វើឡើងមួយច្បាប់ដើមគត់ ជាភាសា  អង់គ្លេស។

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃតំបន់រដ្ឋបាលពិសេសហុងកុងនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន

PEHIN DATO LIM JOCK SENG

EDWARD YAU TANG-WAH

រដ្ឋមន្ត្រីប្រចាំខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងជា  
រដ្ឋមន្ត្រីទី២ក្រសួងការបរទេស និងពាណិជ្ជកម្ម

លេខាធិការក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប៉ាន សូរស័ក្តិ  
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូណេស៊ី

ENGGARTIASTO LUKITA  
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

KHEMMANI PHOLSENA  
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃម៉ាឡេស៊ី

DATO' SRI MUSTAPA MOHAMED  
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងឧស្សាហកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

KYAW WIN  
រដ្ឋមន្ត្រីសហភាពក្រសួងផែនការ និងហិរញ្ញវត្ថុ

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

RAMON M. LOPEZ  
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម 

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសភាពលរដ្ឋសិរីសោភ័ណ

LIM HNG KIANG

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម  
(ពាណិជ្ជកម្ម)

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

APIRADI TANTRAPORN

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលនៃសភាពលរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម

TRAN TUAN ANH

រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម *TR*

**ឧបសម្ព័ន្ធទី១**

**ការលិខិតនៃការអនុវត្ត**

ឧបសម្ព័ន្ធនេះ ត្រូវបានព្រមព្រៀងគ្នា ដោយគូភាគី ក្រោមមាត្រា២២ (កម្មវិធីការងារ)។ 



**ឧបសម្ព័ន្ធទី២**

**អស្សាមិករណ៍ និងសំណង**

១- សកម្មភាពមួយ ឬកម្រងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដោយភាគីម្ខាង មិនអាចបង្កើតបានជាអស្សាមិករណ៍បានឡើយ រៀបរយតែសកម្មភាពនេះទាក់ទងនឹងសិទ្ធិលើទ្រព្យសកម្មរូបិ ឬទ្រព្យសកម្មអរូបិ ឬផលប្រយោជន៍លើទ្រព្យសម្បត្តិ<sup>១៦</sup> ក្រោមច្បាប់ ឬបទប្បញ្ញត្តិរបស់ភាគីនោះ នៅក្នុងការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់។

២- កថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រា១០ (អស្សាមិករណ៍ និងសំណង) លើកឡើងនូវស្ថានភាពចំនួនពីរ៖

- (ក) ស្ថានភាពទី១ គឺជាអស្សាមិករណ៍ដោយផ្ទាល់ ដែលការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ ត្រូវបានធ្វើអស្សាមិករណ៍ដោយផ្ទាល់ តាមរយៈការផ្ទេរជាផ្លូវការនូវកម្មសិទ្ធិ ឬការរឹបអូសយកដោយបង្ខំ និង
- (ខ) ស្ថានភាពទី២ គឺសកម្មភាពមួយ ឬកម្រងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដោយភាគីម្ខាង មានអានុភាពប្រហាក់ប្រហែលនឹងអស្សាមិករណ៍ដោយផ្ទាល់ ដោយគ្មានការផ្ទេរជាផ្លូវការនូវកម្មសិទ្ធិ ឬការរឹបអូសយកដោយបង្ខំ។

៣- ការកំណត់ថាសកម្មភាពមួយ ឬកម្រងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដោយភាគីម្ខាង ក្នុងស្ថានភាពអង្គហេតុជាក់ស្តែងមួយ បង្កើតបានជាអស្សាមិករណ៍មួយនៃប្រភេទ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ (ខ) តម្រូវឱ្យមានការស៊ើបអង្កេតដោយផ្អែកលើហេតុការណ៍ជាក់ស្តែងតាមករណីនីមួយៗ ក្នុងចំណោមកត្តាទាំងឡាយផ្សេងទៀតដែលត្រូវពិចារណា៖

- (ក) ផលប៉ះពាល់ផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនៃសកម្មភាពរដ្ឋាភិបាល បើទោះបីជាអង្គហេតុនោះ សកម្មភាពមួយ ឬកម្រងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធដោយភាគីម្ខាង មានផលប៉ះពាល់មិនល្អលើតម្លៃសេដ្ឋកិច្ចនៃការវិនិយោគដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ មិនមានន័យថាអស្សាមិករណ៍មិនផ្ទាល់បានកើតឡើងនោះទេ
- (ខ) បើទោះបីជាសកម្មភាពរដ្ឋាភិបាលបំពានលើការប្តេជ្ញា ដែលចងកាតព្វកិច្ចជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីមុនរបស់រដ្ឋាភិបាលចំពោះវិនិយោគិន បើទោះបីជាតាមរយៈកិច្ចសន្យាអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬឯកសារគតិយុត្តផ្សេងៗ ទៀត និង
- (គ) ចរិតលក្ខណៈនៃសកម្មភាពរដ្ឋាភិបាល រួមបញ្ចូលទាំងកម្មវត្ថុនៃសកម្មភាពនោះ និងបើទោះបីជាសកម្មភាពនោះ មិនសមាមាត្រទៅនឹងគោលបំណងសាធារណៈ។

៤- វិធានការដែលជាបទប្បញ្ញត្តិគ្មានការរើសអើង ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង និងអនុវត្តដោយភាគីម្ខាង ដើម្បីសម្រេចឱ្យបាននូវកម្មវត្ថុសុខុមាលភាពសាធារណៈជាអាទិ៍ ការការពារសុខភាពសាធារណៈ សុវត្ថិភាព និងបរិស្ថាន មិនបង្កើតបានជាអស្សាមិករណ៍ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ (ខ)។ 

<sup>១៦</sup> ដើម្បីឱ្យច្បាស់ថែមទៀត “ផលប្រយោជន៍លើទ្រព្យសម្បត្តិ” សំដៅដល់ផលប្រយោជន៍លើទ្រព្យសម្បត្តិ ដូចដែលអាចអនុវត្តបានក្រោមច្បាប់នៃភាគីនោះ។

AGREEMENT ON INVESTMENT  
AMONG  
THE GOVERNMENTS OF THE  
HONG KONG SPECIAL ADMINISTRATIVE REGION  
OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA  
AND  
THE MEMBER STATES OF  
THE ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN  
NATIONS



## PREAMBLE

The Governments of the Member States of the Association of Southeast Asian Nations ("ASEAN"), namely Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia ("Cambodia"), the Republic of Indonesia ("Indonesia"), the Lao People's Democratic Republic ("Lao PDR"), Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar ("Myanmar"), the Republic of the Philippines ("Philippines"), the Republic of Singapore ("Singapore"), the Kingdom of Thailand ("Thailand"), and the Socialist Republic of Viet Nam ("Viet Nam") (hereinafter referred to collectively as the "ASEAN Member States" and individually as an "ASEAN Member State"), and the Government of the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China ("the Hong Kong Special Administrative Region"), the latter having been duly authorised to conclude this Agreement by the Central People's Government of the People's Republic of China;

**RECOGNISING** the importance of enhancing investment flows among the Parties;

**RECOGNISING** that the creation of a business-friendly environment will be conducive to the stimulation of business initiative for greater investment among the Parties; and

**REAFFIRMING** that this Agreement is part of a wider process of economic integration and trade liberalisation among the Parties, initiated by the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement*;

**HAVE AGREED AS FOLLOWS:**



**Article 1**

**Definitions**

For the purposes of this Agreement:

- (a) **Area** in respect of:
  - (i) each ASEAN Member State means its territory; and
  - (ii) the Hong Kong Special Administrative Region means the Hong Kong Special Administrative Region as delineated by the Order of State Council of the People's Republic of China No. 221 dated 1 July 1997, which includes Hong Kong Island, Kowloon and the New Territories;
- (b) **covered investment** means, with respect to a Party, an investment in its Area of an investor of any other Party, in existence as of the date of entry into force of this Agreement or established, acquired or expanded thereafter, and has been admitted, according to its laws, regulations and policies, and where applicable, specifically approved in writing by its competent authority;
- (c) **freely usable currency** means a freely usable currency as determined by the International Monetary Fund ("IMF") under its Articles of Agreement and any amendments thereto;



- (d) **GATS** means the *General Agreement on Trade in Services* in Annex 1B to the WTO Agreement;
- (e) **investment**<sup>1</sup> means every kind of asset that an investor owns or controls, and that has the characteristics of an investment, such as the commitment of capital or other resources, the expectation of gains or profits or the assumption of risk, including but not limited to:
- (i) movable and immovable property and other property rights such as mortgages, liens or pledges;
  - (ii) shares, stocks, bonds and debentures and any other forms of participation in a juridical person and rights derived therefrom;
  - (iii) intellectual property rights which are recognised pursuant to the laws and regulations of a host Party;
  - (iv) claims to money or to any contractual performance having financial value<sup>2</sup>;
  - (v) business concessions required for conducting economic activities and having financial value conferred by

<sup>1</sup> For greater certainty, the term “investment” does not include an order or judgment entered in a judicial or administrative action or an arbitral award made in an arbitral proceeding.

<sup>2</sup> For greater certainty, investment does not mean claims to money that arise solely from:

- (i) commercial contracts for sale of goods or services; or
- (ii) the extension of credit in connection with such commercial contracts.



law or under a contract, including any concession to search for, cultivate, extract or exploit natural resources;

For the purpose of the definition of “investment”, returns that are invested shall be treated as investments and any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investments;

- (f) **investor of a Party** means a natural person of a Party or a juridical person of a Party that has made an investment in the Area of another Party;
- (g) **juridical person** means any legal entity duly constituted or otherwise organised under the applicable law of a Party, whether for profit or otherwise, and whether privately-owned or governmentally-owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship, association or similar organisation;
- (h) **measures** mean any measure by a Party, whether in the form of a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action, or in any other form affecting investors or investments, and include measures taken by:
- (i) in the case of ASEAN Member States,
- (1) central, regional, or local governments or authorities; and



- (2) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by central, regional, or local governments or authorities; and
- (ii) in the case of the Hong Kong Special Administrative Region,
- (1) the Government of the Hong Kong Special Administrative Region; and
- (2) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by the Government of the Hong Kong Special Administrative Region;
- (i) **natural person of a Party** shall have the meaning as agreed by the Parties under Article 22 (Work Programme);
- (j) **newer ASEAN Member States** means Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam;
- (k) **Parties** means the ASEAN Member States and the Hong Kong Special Administrative Region collectively;
- (l) **Party** means an ASEAN Member State or the Hong Kong Special Administrative Region;
- (m) **returns** mean amounts yielded by or derived from an investment including, but not limited to, any profits, interests, capital gains, dividends, royalties or fees;



- (n) **TRIPS Agreement** means the *Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights* in Annex 1C to the WTO Agreement, as revised or amended from time to time by a revision or amendment that applies to the Parties and including any waiver in force among the Parties of any provision thereof granted by Members of the World Trade Organization in accordance with the WTO Agreement; and
- (o) **WTO Agreement** means the *Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organization*, done on 15 April 1994.

## Article 2

### Scope

1. This Agreement shall apply to measures adopted or maintained by a Party relating to:
  - (a) investors of any other Party; and
  - (b) covered investments.
2. This Agreement shall not apply to:
  - (a) government procurement;
  - (b) subsidies or grants provided by a Party;
  - (c) taxation measures except under Article 12 (Transfers);
  - (d) claims arising out of events which occurred, or claims which had been raised, prior to the entry into force of this Agreement;



- (e) services supplied in the exercise of governmental authority by the relevant body or authority of a Party. For the purposes of this Agreement, a service supplied in the exercise of governmental authority means any service which is supplied neither on a commercial basis nor in competition with one or more service suppliers; and
- (f) measures adopted or maintained by a Party to the extent that they are covered by Chapter 8 (Trade in Services) of the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement*.

3. Notwithstanding subparagraph 2 (f), Article 5 (Treatment of Investment), Article 10 (Expropriation and Compensation), Article 11 (Compensation for Losses or Damages), Article 12 (Transfers), Article 14 (Subrogation) and Article 20 (Settlement of Investment Disputes between a Party and an Investor) shall apply, *mutatis mutandis*, to any measure affecting the supply of a service by a service supplier of a Party through commercial presence in the Area of any other Party but only to the extent that any such measure relates to a covered investment and an obligation under this Agreement regardless of whether or not such service sector is scheduled in the latter Party's Schedule of Commitments under Chapter 8 (Trade in Services) of the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement*.

### Article 3

#### National Treatment<sup>3</sup>

Each Party shall accord to investors of any other Party,

<sup>3</sup> For greater certainty, the titles of Article 3 (National Treatment) and Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment), and references to the same in this Agreement, have no implication on the status of the Hong Kong Special Administrative Region as a part of the People's Republic of China.



and to covered investments of investors of any other Party, treatment no less favourable than that it accords, in like circumstances, to its own investors and to investments of its own investors with respect to the management, conduct, operation, use, and sale or other disposition of investments in its Area.

#### Article 4

##### Most-Favoured-Nation Treatment

1. Each Party shall accord to investors of another Party treatment no less favourable than that it accords, in like circumstances, to investors of any other Party or a non-Party with respect to the management, conduct, operation, use, and sale or other disposition of investments in its Area.
2. Each Party shall accord to covered investments treatment no less favourable than that it accords, in like circumstances, to investments in its Area of investors of any other Party or a non-Party with respect to the management, conduct, operation, use, and sale or other disposition of investments in its Area.
3. The treatment, as set forth in paragraphs 1 and 2, shall not include:
  - (a) any preferential treatment accorded to investors or their investments under any existing bilateral, regional or international agreements or arrangements or any forms of economic or regional cooperation with any non-Party; and
  - (b) any existing or future preferential treatment accorded to investors or their investments



under any agreement or arrangement between or among ASEAN Member States, or between or among the Hong Kong Special Administrative Region and other customs territories of the People's Republic of China.

4. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, if a Party accords more favourable treatment to investors of another Party or a non-Party or their investments by virtue of any future agreement or arrangement to which the Party is a party, it shall not be obliged to accord such treatment to investors of any other Party or their investments. However, upon request from any other Party, it shall accord adequate opportunity to negotiate the benefits granted therein.

5. For greater certainty, the obligation in this Article does not encompass a requirement for a Party to extend to investors of another Party dispute resolution procedures other than those set out in this Agreement.

## Article 5

### Treatment of Investment

1. Each Party shall accord to covered investments fair and equitable treatment and full protection and security.

- (a) "fair and equitable treatment" requires each Party not to deny justice in any legal or administrative proceedings in accordance with the principle of due process of law;
- (b) "full protection and security" requires each Party to take such measures as may be reasonably necessary to ensure the physical protection and security of the covered investment; and



- (c) the concepts of “fair and equitable treatment” and “full protection and security” do not require treatment in addition to or beyond that which is required under customary international law, and do not create additional substantive rights.

3. A determination that there has been a breach of another provision of this Agreement, or of a separate international agreement, does not establish that there has been a breach of this Article.

## Article 6

### Non-Conforming Measures<sup>4</sup>

1. Article 3 (National Treatment) and Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment) shall not apply to:

- (a) any existing non-conforming measure maintained by a Party:
- (i) in the case of an ASEAN Member State, at the central or regional levels of government, as set out by that Party in its Schedule to List 1 under Annex 1 (Schedules of Reservations), or at the local level of government; and
  - (ii) in the case of the Hong Kong Special Administrative Region, as set out in its Schedule to List 1 under Annex 1 (Schedules of Reservations);
- (b) the continuation or prompt renewal of any non-conforming measure referred to in subparagraph 1 (a); or

<sup>4</sup> This Article is subject to Article 22 (Work Programme).



(c) an amendment to any non-conforming measure referred to in subparagraph 1 (a) to the extent that the amendment does not decrease the conformity of the measure, as it existed as of the date of entry into force of that Party's Schedule to List 1 under Annex 1 (Schedules of Reservations), with Article 3 (National Treatment) and Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment).

2. Article 3 (National Treatment) and Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment) shall not apply to any measure that a Party adopts or maintains with respect to sectors, subsectors or activities as set out in its Schedule to List 2 under Annex 1 (Schedules of Reservations).

3. Procedures for the modification of the Schedules are to be agreed pursuant to Article 22 (Work Programme).

4. Article 3 (National Treatment) and Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment) shall not apply to any measure that falls within Article 5 of the TRIPS Agreement, and any measure that is covered by an exception to, or derogation from, the obligations under Article 3 or Article 4 of the TRIPS Agreement.

## Article 7

### Transparency

1. Each Party shall make publicly available or provide upon request of another Party, its laws, regulations, procedures and administrative guidelines of general application as well as any of its international investment agreements in force which may affect the covered investments of investors of any Party.



2. Nothing in this Agreement shall require a Party to furnish or allow access to any confidential or proprietary information, including information concerning particular investors or covered investments, the disclosure of which would impede law enforcement, or be contrary to public interest or to its laws protecting confidentiality, or prejudice legitimate commercial interests of particular investors, public or private.

**Article 8**

**Security Exceptions**

- 1. Nothing in this Agreement shall be construed to:
  - (a) require a Party to furnish or allow access to any information, the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests;
  - (b) prevent a Party from taking any actions which it considers necessary for the protection of its essential security interests:
    - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic in other goods and materials or relating to the supply of services as carried on, directly or indirectly, for the purpose of supplying or provisioning any military establishments;
    - (ii) taken in time of war or other emergency in domestic or international relations;
    - (iii) relating to fissionable and fusionable



materials or the materials from which they are derived;

(iv) taken to protect critical public infrastructures, including communication, power and water infrastructures, from deliberate attempts intended to disable or degrade such infrastructures; or

(c) prevent a Party from taking any action in pursuance of the obligations that apply to it under the *United Nations Charter* for the maintenance of international peace and security.

2. The ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Area Joint Committee ("AHKFTA Joint Committee") established pursuant to Article 1 (AHKFTA Joint Committee) of Chapter 12 (Institutional Provisions) of the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement* shall be informed to the fullest extent possible of measures taken under subparagraphs 1 (b) and 1 (c) and of their termination.

## Article 9

### General Exceptions

1. Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between the Parties or their investors where like conditions prevail, or a disguised restriction on investors of another Party or their investments, nothing in this Agreement shall be construed to prevent the adoption or enforcement by any Party of measures:

(a) necessary to protect public morals or to



maintain public order<sup>5</sup>;

- (b) necessary to protect human, animal or plant life or health;
- (c) necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement including those relating to:
  - (i) the prevention of deceptive and fraudulent practices or to deal with the effects of a default on contracts;
  - (ii) the protection of the privacy of individuals in relation to the processing and dissemination of personal data and the protection of confidentiality of individual records and accounts; or
  - (iii) safety;
- (d) inconsistent with Article 3 (National Treatment), provided that the difference in treatment is aimed at ensuring the equitable or effective imposition or collection of direct taxes in respect of investors of any other Party or their investments<sup>6</sup>;
- (e) imposed for the protection of national treasures of artistic, historic or archaeological value; or

<sup>5</sup> The public order exception may be invoked by a Party only where a genuine and sufficiently serious threat is posed to one of the fundamental interests of society.

<sup>6</sup> For the purpose of this subparagraph, footnote 6 of Article XIV of GATS is incorporated into and shall form part of this Agreement, *mutatis mutandis*.



- (f) relating to the conservation of exhaustible natural resources if such measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption.

2. Insofar as measures affecting the supply of financial services are concerned, paragraph 2 (Domestic Regulation) of the *Annex on Financial Services* of GATS is incorporated into and shall form part of this Agreement, *mutatis mutandis*.

## Article 10

### Expropriation and Compensation<sup>7</sup>

1. A Party shall not expropriate covered investments of an investor of any other Party, either directly or through measures equivalent to expropriation ("expropriation"), except:

- (a) for a public purpose;
- (b) in accordance with due process of law;
- (c) on a non-discriminatory basis; and
- (d) upon payment of compensation in accordance with the requirements of this Article.

2. For the purpose of subparagraph 1 (d), compensation shall:

- (a) be equivalent to the fair market value (if the expropriating Party is an ASEAN Member

<sup>7</sup> This Article is subject to Annex 2 (Expropriation and Compensation).



State) or real value (if the expropriating Party is the Hong Kong Special Administrative Region) of the expropriated investment at the time when the expropriation was publicly announced<sup>8</sup>, or when the expropriation occurred, whichever is applicable;

- (b) not reflect any change in value occurring because the intended expropriation had become known earlier;
- (c) be settled and paid without undue delay<sup>9</sup>; and
- (d) be effectively realisable and freely transferable between the Areas of the Parties.

3. In the event of delay, the compensation referred to in subparagraph 1 (d) shall include appropriate interest<sup>10</sup> at the prevailing commercial rate. The compensation, including any accrued interest, shall be payable either in the currency of the expropriating Party, or if requested by the investor, in a freely usable currency.

4. Notwithstanding paragraphs 1, 2, and 3, any

<sup>8</sup> In the case of the Philippines, the time when or immediately before the expropriation was publicly announced refers to the date of filing of the Petition for Expropriation.

<sup>9</sup> The Parties understand that there may be legal and administrative processes that need to be observed before payment can be made.

<sup>10</sup> For Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Malaysia, Myanmar, the Philippines, Thailand and Viet Nam, in the event of delay, the rate and procedure for payment of interest of compensation for expropriation of covered investments of investors of another Party shall be determined in accordance with their laws, regulations and policies provided that such laws, regulations and policies are applied on a non-discriminatory basis.



measure of expropriation relating to land shall be as defined in the existing laws and regulations of the expropriating Party on the date of entry into force of this Agreement, and shall be, for the purposes of and upon payment of compensation, in accordance with the aforesaid laws and regulations. Such compensation shall be subject to any subsequent amendments to the aforesaid laws and regulations relating to the amount of compensation where such amendments follow the general trends in the market value of the land.

5. For greater certainty, this Article does not apply to the issuance of compulsory licences granted in relation to intellectual property rights, or to the revocation, limitation, or creation of intellectual property rights, to the extent that such issuance, revocation, limitation, or creation is consistent with TRIPS Agreement<sup>11</sup>.

## Article 11

### Compensation for Losses or Damages

Each Party shall accord to investors of another Party that have suffered loss or damage relating to their covered investments in the Area of the former Party owing to war, armed conflict, a state of emergency, revolution, insurrection, civil strife or any other similar event in that former Party, treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or any other settlement, that is no less favourable than that which it accords, in like circumstances, to its own investors or to investors of a non-Party.

<sup>11</sup> The Parties recognise that, for the purposes of this Article, the term “revocation” of intellectual property rights includes the cancellation or nullification of such rights, and the term “limitation” of intellectual property rights includes exceptions to such rights.



## Article 12

### Transfers

1. Each Party shall allow all transfers relating to a covered investment to be made freely and without delay into and out of its Area. Such transfers include:
  - (a) contributions to capital, including the initial contribution;
  - (b) profits, capital gains, dividends, royalties, licence fees, technical assistance and technical and management fees, interest and other current income accruing from any covered investment;
  - (c) proceeds from the total or partial sale or liquidation of any covered investment;
  - (d) payments made under a contract, including a loan agreement;
  - (e) payments made pursuant to Article 10 (Expropriation and Compensation) and Article 11 (Compensation for Losses or Damages);
  - (f) payments arising out of the settlement of a dispute by any means including adjudication, arbitration or the agreement of the parties to the dispute; and
  - (g) earnings and other remuneration of personnel engaged from abroad in connection with that covered investment.
  
2. Each Party shall allow such transfers relating to a covered investment to be made in a freely usable



currency at the market rate of exchange prevailing at the time of transfer.

3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, a Party may prevent or delay a transfer through the equitable, non-discriminatory, and good faith application of its laws and regulations relating to any of the following:

- (a) bankruptcy, insolvency, or the protection of the rights of creditors;
- (b) issuing, trading, or dealing in securities, futures, options, or derivatives;
- (c) criminal or penal offences and the recovery of the proceeds of crime;
- (d) financial reporting or record keeping of transfers when necessary to assist law enforcement or financial regulatory authorities;
- (e) ensuring compliance with orders or judgments in judicial or administrative proceedings;
- (f) taxation;
- (g) social security, public retirement, or compulsory savings schemes;
- (h) severance entitlements of employees; and
- (i) requirement to register and satisfy other transfer formalities imposed by the Central Bank or other relevant authorities of a Party.

4. Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations that apply to the Parties under the



Articles of Agreement of the IMF, including the use of exchange actions which are in conformity with the Articles of Agreement of the IMF, provided that a Party shall not impose restrictions on any capital transactions inconsistently with its specific commitments regarding such transactions, except under Article 13 (Temporary Safeguard Measures) or at the request of the IMF.

### Article 13

#### Temporary Safeguard Measures

1. A Party may adopt or maintain measures not conforming with its obligations under Article 3 (National Treatment) relating to cross-border capital transactions and Article 12 (Transfers):
  - (a) in the event of serious balance of payments and external financial difficulties or threat thereof; or
  - (b) in cases where, in exceptional circumstances, movements of capital cause or threaten to cause serious difficulties for macroeconomic management, in particular monetary and exchange rate policies.
2. The measures referred to in paragraph 1 shall:
  - (a) be consistent with the Articles of Agreement of the IMF;
  - (b) avoid unnecessary damage to the commercial, economic and financial interests of another Party;
  - (c) not exceed those necessary to deal with the circumstances described in



paragraph 1;

- (d) be temporary and phased out progressively as the situation specified in paragraph 1 improves; and
- (e) be applied such that any one of the other Parties is treated no less favourably than any other Party or non-Party.

3. Any measures adopted or maintained under paragraph 1 or any changes therein shall be promptly notified to the other Parties.

**Article 14**

**Subrogation**

1. If a Party or an agency of a Party makes a payment to an investor of that Party under a guarantee, a contract of insurance or other form of indemnity it has granted on non-commercial risks in respect of a covered investment, the host Party shall recognise the subrogation or transfer of any right or claim in respect of such investment. The subrogated or transferred right or claim shall not be greater than the original right or claim of the investor.

2. Where a Party or an agency of a Party has made a payment to an investor of that Party and has taken over rights and claims of the investor, that investor shall not, unless authorised to act on behalf of the Party or the agency making the payment, pursue those rights and claims against the host Party.

3. In the exercise of subrogated rights or claims, a Party or the agency of the Party exercising such rights or claims shall disclose the coverage of the claims



arrangement with its investors to the host Party.

## Article 15

### Promotion of Investment

The Parties shall cooperate in promoting and increasing awareness of the region as an investment area through, among others:

- (a) increasing investments between the Parties;
- (b) organising investment promotion activities;
- (c) promoting business matching events;
- (d) organising and supporting the organisation of various briefings and seminars on investment opportunities and on investment laws, regulations and policies; and
- (e) conducting information exchanges on other issues of mutual concern relating to investment promotion and facilitation.

## Article 16

### Facilitation of Investment

Subject to their laws and regulations, the Parties shall cooperate to facilitate investments among the Parties through, among others:

- (a) creating the necessary environment for all forms of investment;
- (b) simplifying procedures for investment



applications and approvals;

- (c) promoting dissemination of investment information, including investment rules, regulations, policies and procedures; and
- (d) establishing one-stop investment centres in the respective host Parties to provide assistance and advisory services to the business sectors including facilitation of operating licences and permits.

### Article 17

#### Special Formalities and Disclosure of Information

1. Nothing in Article 3 (National Treatment) or Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment) shall be construed to prevent a Party from adopting or maintaining a measure that prescribes special formalities in connection with covered investments, including a requirement that covered investments be legally constituted under the laws or regulations of the Party, provided that such formalities do not materially impair the protections afforded by a Party to investors of another Party and covered investments pursuant to this Agreement.

2. Notwithstanding Article 3 (National Treatment) or Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment), a Party may require an investor of another Party, or a covered investment, to provide information concerning that investment solely for informational or statistical purposes. The Party shall protect to the extent possible any confidential information which has been provided from any disclosure that would prejudice legitimate commercial interests of the investor or the covered investment. Nothing in this paragraph shall be construed to prevent a Party from otherwise obtaining



or disclosing information in connection with the equitable and good faith application of its law.

### Article 18

#### Special and Differential Treatment for the Newer ASEAN Member States

In order to increase the benefits of this Agreement for the newer ASEAN Member States, and in accordance with the objectives set out in the Preamble, the Parties recognise the importance of according special and differential treatment to the newer ASEAN Member States under this Agreement, through:

- (a) technical assistance to strengthen their capacity in relation to investment policies and promotion, including in areas such as human resource development;
- (b) access to information on the investment policies of other Parties, business information, relevant databases and contact points for investment promotion agencies;
- (c) commitments in areas of interest to the newer ASEAN Member States; and
- (d) recognising that commitments by each newer ASEAN Member State may be made in accordance with its stage of development.



## Article 19

### Denial of Benefits

1. A Party may deny the benefits of this Agreement to:
  - (a) an investor of another Party that is a juridical person of such other Party and to investments of that investor if an investor of a non-Party owns or controls the juridical person and the juridical person has no substantive business operations in the Area of such other Party;
  - (b) an investor of another Party that is a juridical person of such other Party and to investments of that investor if an investor of the denying Party owns or controls the juridical person and the juridical person has no substantive business operations in the Area of any Party, other than the denying Party; or
  - (c) an investor of another Party that is a juridical person of such other Party and to investments of that investor if persons of a non-Party own or control the juridical person and the denying Party adopts or maintains measures with respect to the non-Party or a person of the non-Party that prohibit transactions with the juridical person or that would be violated or circumvented if the benefits of this Agreement were accorded to the juridical person or to its investments.
2. Notwithstanding paragraph 1 and subject to prior notification to the relevant Party, Thailand may, under



its applicable laws and regulations, deny the benefits of this Agreement relating to the admission, establishment, acquisition and expansion of investments to an investor of another Party that is a juridical person of such Party and to investments of such an investor where Thailand establishes that the juridical person is owned or controlled by natural persons or juridical persons of a non-Party or the denying Party.

3. In the case of Thailand, a juridical person is:

- (a) “owned” by natural persons or juridical persons of a Party or a non-Party if more than 50 percent of the equity interest in it is beneficially owned by such persons;
- (b) “controlled” by natural persons or juridical persons of a Party or non-Party if such persons have the power to name a majority of its directors or otherwise to legally direct its actions.

4. Without prejudice to paragraph 1, the Philippines may deny the benefits of this Agreement to investors of another Party and to investments of that investor, where the Philippines establishes that such investor has made an investment in breach of the provisions of Commonwealth Act No. 108, entitled “An Act to Punish Acts of Evasion of Laws on the Nationalization of Certain Rights, Franchises or Privileges”, as amended by Presidential Decree No. 715, otherwise known as “The Anti-Dummy Law”, as may be amended.

5. A Party's right to deny the benefits of this Agreement as provided for in this Article may be exercised at any time, including after the institution of arbitration proceedings in accordance with Article 20 (Settlement of Investment Disputes between a Party



and an Investor).

#### Article 20

#### Settlement of Investment Disputes between a Party and an Investor

This Article shall be agreed by the Parties under Article 22 (Work Programme).

#### Article 21

#### Consultations and Dispute Settlement between the Parties

Chapter 13 (Consultations and Dispute Settlement) of the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement* shall apply *mutatis mutandis* to this Agreement.

#### Article 22

#### Work Programme

1. The Parties shall enter into discussions on:
  - (a) Annex 1 (Schedules of Reservations);
  - (b) procedures for the modification of Annex 1 (Schedules of Reservations);
  - (c) the application of Article 10 (Expropriation and Compensation) to taxation measures that constitute expropriation;
  - (d) the definition of "natural person of a Party"; and
  - (e) Article 20 (Settlement of Investment Disputes between a Party and an Investor).



2. The Parties shall conclude the discussions referred to in paragraph 1 within one year of the date of entry into force of this Agreement under paragraph 1 or 2 of Article 26 (Entry into Force), unless otherwise agreed by the Parties. The discussions shall be overseen by the AHKFTA Joint Committee.
3. Annex 1 (Schedules of Reservations) shall enter into force on a date to be agreed by the Parties.
4. Article 3 (National Treatment) and Article 4 (Most-Favoured-Nation Treatment) shall not apply until Annex 1 (Schedules of Reservations) enters into force in accordance with paragraph 3.

### Article 23

#### Relation between this Agreement and the ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement

1. Unless otherwise specified in this Agreement, provisions in the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement* shall not apply to this Agreement.
2. In the event of any inconsistency between this Agreement and the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement*, the Parties shall proceed to hold consultations within the AHKFTA Joint Committee pursuant to its functions under Article 1 (AHKFTA Joint Committee) of Chapter 12 (Institutional Provisions) of the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement* with a view to finding a mutually satisfactory solution.



**Article 24****Annexes and Footnotes**

The Annexes and footnotes to this Agreement constitute an integral part of this Agreement.

**Article 25****Amendments**

This Agreement may be amended by the Parties by agreement in writing.

**Article 26****Entry into Force**

1. This Agreement shall be subject to ratification, acceptance or approval. The instrument of ratification, acceptance or approval by a Party shall be deposited with the depositary who shall promptly notify all other Parties of each deposit. This Agreement shall enter into force on 1 January 2019 for the Parties that have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval provided that the Hong Kong Special Administrative Region and at least four ASEAN Member States have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval.

2. If this Agreement does not enter into force on the date referred to in paragraph 1, it shall enter into force, for the Parties that have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval, 60 days after the date by which the Hong Kong Special Administrative Region and at least four ASEAN Member States have deposited their instruments of ratification, acceptance or approval.



3. After the entry into force of this Agreement pursuant to paragraph 1 or 2, this Agreement shall enter into force for any other Party 60 days after the date of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

4. Notwithstanding the entry into force of this Agreement for a Party pursuant to paragraph 1, 2, or 3 of this Article, the rights and obligations in this Agreement except Article 28 (Withdrawal and Termination) shall not take effect for the Party unless such Party is, at the same time, a party to the *ASEAN – Hong Kong, China Free Trade Agreement*.

### **Article 27**

#### **Depositary**

This Agreement including its amendments shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN, who shall promptly furnish a certified copy thereof to each Party.

### **Article 28**

#### **Withdrawal and Termination**

1. Any Party may withdraw from this Agreement by giving 180 days' advance notice in writing to the depositary who shall promptly notify the same to all other Parties.

2. Any other Party may request in writing, consultations concerning any matter that would arise from the withdrawal within 60 days after the date of receipt of the notification in paragraph 1 from the depositary. The requested Party shall enter into consultations in good faith upon receipt of the request.



3. Any Party giving a notice of withdrawal pursuant to:
- (a) paragraph 1 to withdraw from this Agreement shall be deemed to have given a notice of withdrawal at the same time under paragraph 1 of Article 6 (Withdrawal and Termination) of Chapter 14 (Final Provisions) of the *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement*; and
  - (b) paragraph 1 of Article 6 (Withdrawal and Termination) of Chapter 14 (Final Provisions) of the *ASEAN – Hong Kong, China Free Trade Agreement* shall be deemed to have given a notice of withdrawal at the same time under paragraph 1 to withdraw from this Agreement.
4. This Agreement shall terminate if, pursuant to paragraph 1:
- (a) the Hong Kong Special Administrative Region withdraws; or
  - (b) this Agreement is in force for less than four ASEAN Member States.
5. The *ASEAN - Hong Kong, China Free Trade Agreement* shall automatically terminate upon the termination of this Agreement pursuant to paragraph 4.

### Article 29

#### Review

The Parties shall undertake a general review of this Agreement with a view to furthering its objectives within

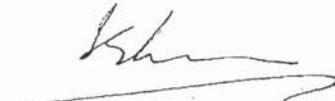


three years from the date of entry into force of this Agreement, and every five years thereafter, unless otherwise agreed by the Parties.

**IN WITNESS WHEREOF**, the undersigned, being duly authorised by their respective Governments, have signed this Agreement.

*Thousand and Eighteen* **DONE** at Ha Noi , Viet Nam , this Eighteenth Day of May in the Year Two Thousand and Eighteen in a single original in the English language.

For the Government of  
Brunei Darussalam

  
**PEHIN DATO LIM JOCK SENG**  
Minister at the Prime Minister's  
Office and Second Minister of  
Foreign Affairs and Trade

For the Government of the  
Hong Kong Special  
Administrative Region of the  
People's Republic of China

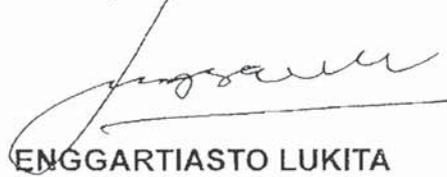
  
**EDWARD YAU TANG-WAH**  
Secretary for Commerce and  
Economic Development

For the Government of  
the Kingdom of Cambodia

  
**PAN SORASAK**  
Minister of Commerce

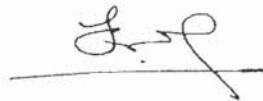


For the Government of  
the Republic of Indonesia



**ENGGARTIASTO LUKITA**  
Minister of Trade

For the Government of  
the Lao People's Democratic  
Republic



**KHEMMANI PHOLSENA**  
Minister of Industry and Commerce

For the Government of  
Malaysia



**DATO' SRI MUSTAPA MOHAMED**  
Minister of International Trade and  
Industry

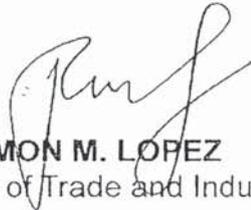


For the Government of  
the Republic of  
the Union of Myanmar



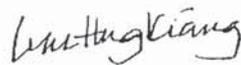
**KYAW WIN**  
Union Minister for Planning  
and Finance

For the Government of  
the Republic of the Philippines



**RAMON M. LOPEZ**  
Secretary of Trade and Industry

For the Government of  
the Republic of Singapore



**LIM HNG KIANG**  
Minister for Trade and Industry  
(Trade)



For the Government of  
the Kingdom of Thailand



**APIRADI TANTRAPORN**  
Minister of Commerce

For the Government of  
the Socialist Republic of Viet Nam



**TRAN TUAN ANH**  
Minister of Industry and Trade



**Annex 1**

**Schedules of Reservations**

This Annex shall be agreed by the Parties under Article 22 (Work Programme).



Annex 2

Expropriation and Compensation

1. An action or a series of related actions by a Party cannot constitute an expropriation unless it interferes with a tangible or intangible property right or property interest<sup>12</sup> under the laws or regulations of that Party, in a covered investment.

2. Paragraph 1 of Article 10 (Expropriation and Compensation) addresses two situations:

- (a) the first situation is direct expropriation, where a covered investment is directly expropriated through formal transfer of title or outright seizure; and
- (b) the second situation is where an action or series of related actions by a Party has an effect equivalent to direct expropriation without formal transfer of title or outright seizure.

3. The determination of whether an action or series of related actions by a Party, in a specific fact situation, constitutes an expropriation of the type referred to in subparagraph 2 (b) requires a case-by-case and fact-based inquiry that considers, among other factors:

- (a) the economic impact of the government action, although the fact that an action or series of related actions by a Party has an adverse effect on the economic value of a covered investment, standing alone, does

<sup>12</sup> For greater certainty, "property interest" refers to such property interest as may be applicable under the law of that Party.



not establish that such an expropriation has occurred;

- (b) whether the government action breaches the government's prior binding written commitment to the investor whether by contract, licence or other legal document; and
- (c) the character of the government action, including its objective and whether the action is disproportionate to the public purpose.

4. Non-discriminatory regulatory actions by a Party that are designed and applied to achieve legitimate public welfare objectives, such as the protection of public health, safety, and the environment, do not constitute expropriation of the type referred to in subparagraph 2 (b).

